

**ZAKON  
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GASILSTVU  
(ZGas-D)**

**I. UVOD**

**1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Zakon o gasilstvu je bil sprejet leta 1993. Prve spremembe in dopolnitve ZGas so bile sprejete v letu 1999 (ZGas-A), naslednje pa v letu 2005 (ZGas-B). Manjša dopolnitev ZGas-UPB1, ZGas-C pa je v parlamentarni proceduri in je bila pripravljena na osnovi stavkovnega sporazuma med vlado in sindikatom poklicnih gasilcev.

Predlagani Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu ohranja temeljna načela in rešitve, na katerih temelji zakon o gasilstvu in so bila vključena tudi v zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je bil sprejet v letu 1994 in je sistemski zakon na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V minulih dveh desetletjih se je varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami uredilo in uveljavilo kot pomemben podsistem sistema nacionalne varnosti, ki je bil utemeljen v Resoluciji o izhodiščih zasnove nacionalne varnosti Republike Slovenije (Uradni list RS št. 71/93 in 2/94 - popravek). V Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (Uradni list RS št. 56/01 in 27/10) pa je celovito opredeljen sistem nacionalne varnosti, njegovi podsistemi, vključno z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami, cilji in razvojnimi usmeritvami. To velja tudi za druge razvojne, strateške in doktrinarne dokumente na področju nacionalne varnosti. Sprejeti so bili potrebni zakoni in izvršilni predpisi. Oblikovane in uveljavljene so bile organizacijske, tehnične in druge rešitve ter zagotovljeno delovanje sistema in posameznih sestavnih delov.

Gasilstvo se je v skladu z zakonskimi rešitvami uveljavilo kot temeljna in najbolj številčna splošna reševalna služba na lokalni ravni, ki je namenjena za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob najrazličnejših nesrečah (požari na objektih in v naravi, prometne nesreče in podobno) vključno s tistimi, ki imajo obsežne škodljive posledice (poplave, potresi in podobno). Ukinjene so bile enote ter reševalne sestave zlasti v Civilni zaščiti, s katerimi se je podvajalo organiziranost za opravljanje tistih nalog, ki so v pristojnosti gasilskih enot oziroma so bile nanje prenešene.

Z Uredbo o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS št. 18/96) ter nato z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS

št. 22/99, 99/99, 102/00, 33/02, 106/02, 21/05, 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) se je postopoma vzpostavljala organizacijska struktura sil za zaščito, reševanje in pomoč na lokalni, regijski in državni ravni. Sestavni in najpomembnejši del te organizacije so prostovoljne in poklicne gasilske enote. Z njimi se na lokalni ravni zagotavlja potrebna pripravljenost za izvajanje splošnih reševalnih nalog na območju celotne države. Trenutno je v Gasilski zvezi Slovenije v vseh gasilskih društvih preko 45.000 operativnih članov, od usposobljenih za izvajanje splošnih reševalnih nalog. V poklicnih gasilskih teritorialnih enotah je zaposlenih okrog 700 gasilcev.

Določene so tudi tiste gasilske enote (45 enot 1., 2. in 3. kategorije, ter 8 tako imenovane nulte kategorije), ki opravljajo naloge tudi izven območja matične občine in za katere se zahteva posebna usposobljenost, pripravljenost ter opremljenost. Kot take so določene intervencije v primera prometnih nesreč, nesreč z nevarnimi snovmi, reševanje na in iz vode ter podobno. Z določitvijo gasilskih enot, ki opravljajo tudi naloge širšega pomena izven območja matične občine, je bilo zagotovljeno, da se je preko sofinanciranja s strani države, v teh enotah zagotovila določena zahtevnejša in namenska zaščitna in reševalna oprema ter da ni bilo treba razvijati v vsaki občini zmogljivosti za posredovanje v zgoraj navedenih nesrečah. Pri tem ne gre za prenos določenih nalog gasilskih enot v pristojnost države, temveč zgolj za prilagoditev izvajanja določenih operativnih gasilskih nalog organiziranosti komunalnega sistema, ki je naj večje spremembe doživel z letom 1995.

V vseh obdobjih delovanja gasilstva se gasilske enote skladno z zakonom ukvarjajo tudi s pridobitnimi dejavnostmi, kot so razne storitve s področja varstva pred požarom in gasilstva. Z opravljanjem teh nalog si enote zagotavljajo del finančnih sredstev za izvajanje javne gasilske službe. V dosednji zakonski ureditvi to področje ni bilo ustrezno definirano.

Gasilska zveza Slovenije (GZS) in prostovoljne gasilske organizacije na vseh nivojih so že na podlagi obstoječega zakona vodile zbirko osebnih podatkov o prostovoljnih gasilcih. Pri delu poklicnih gasilskih enot se je že daljše obdobje izkazovalo pomanjkanje relevantnih podatkov o številu gasilcev v enotah ter njihovi funkciji, podatkov o dodatni usposobljenosti gasilcev in drugih pomembnih podatkov, ki bi jih za svoje delo potrebovali državni organi kot so URSZR, IRSZVNDN ter krovna organizacija poklicnih gasilcev – Združenje slovenskih poklicnih gasilcev (ZSPG).

Veljavni zakon določa, da požarno stražo in požarno varovanje objektov in drugega premoženja opravljajo gasilci in gasilske enote, ki izvajajo javno gasilsko službo na območju občine. Posledično je v posameznih gospodarskih družbah, ki imajo lastno gasilsko enoto prihajalo do situacije, da ta enota ni smela izvajati požarne straže in požarnega varovanja na svojem območju, kljub temu da ima ustrezno usposobljene in opremljene gasilce ter ustrezno gasilsko tehniko.

Nastanek večjih industrijskih kompleksov in poslovnih con z različnimi dejavnostmi je bil v zadnjih letih intenziven. Veliko teh kompleksov je nastalo na območjih nekdanjih velikih podjetij oziroma s preoblikovanjem velikih podjetij na več manjših oziroma so nastale nove poslovne cone, večji nakupovalni centri in veliki logistični centri. Pogosto se v teh kompleksih izvajajo tudi dejavnosti s povečanim tveganjem za nastanek požara, oziroma imajo večje količine skladiščenih nevarnih snovi oziroma alternativne vire pridobivanja energije kot so npr. sončne elektrarne. V kolikor ocena ogroženosti in ostali dejavnimi

pokažejo, da je treba ustanoviti industrijsko gasilsko enoto, to gospodarske družbe rešujejo na različne, občasno tudi na neustrezne načine.

Veljavni zakon ne ureja v celoti področja poklicnih gasilcev. Pogoji za kandidata za poklicnega gasilca so še vedno zapisani v skladu z neveljavnimi nazivi izobrazbe, poleg tega med pogoji niso zapisani pogoji glede izpolnjevanja zdravstvene sposobnosti. Niso opredeljeni pogoji za poklicnega gasilca, ki vodi operativno delo v enoti in poveljnika poklicne gasilske enote.

Na področju aktiviranja gasilskih enot ob požarih, naravnih in drugih nesrečah se v zadnjem obdobju pojavlja neenotna praksa. Posledično se za primerljivo vrsto intervencije v različnih področjih države, pa tudi v sosednjih občinah, na intervencije aktivira število gasilcev in vozil, ki med seboj ni uravnoteženo in bistveno odstopa od operativno taktičnih postopkov. Ocenjuje se, da je obstoječa praksa ni sprejemljiva saj je v posameznih primerih na kraju premalo gasilcev in tehnike za učinkovito in varno posredovanje, v posameznih primerih pa preveliko število.

Prostovoljne gasilske enote so zaznale, da za aktiviranje gasilskih enot ob požarih in drugih nesrečah smiselna ponovna uvedba posebnega »gasilskega« alarmnega znaka. V sedanji ureditvi se lahko preko siren javnega alarmiranja aktivirajo le gasilske enote v manjših krajih in sicer z znakom za »opozorilo«. Uporaba tega znaka je neprimerna saj je treba ob vsakem proženju sirene javnost obvestiti o razlogu za uporabo alarmnega sistema, zato se ga gasilske enote redko poslužujejo. Ponovna uvedba gasilskega znaka bo omogočila, da bodo gasilske enote predvsem na podežlju pogostejše aktivirane tudi prek javnega alarmiranja.

Gasilske enote pri svojem delu zaznavajo, da se v operativnih enotah med članstvom pojavljajo določene vrzeli tako številčno kot generacijsko. Ocenjuje se, da se lahko v določene manj zahtevne naloge, ki niso nevarne za zdravje in življenje ob izpolnjevanju predpisanih pogojev vključi gasilce pripravnike in veterane. Pripravniki so na tečaju že usposobljeni za poznavanje osnovnih predpisov in praktično gašenje začetnih požarov in za nudenje prve pomoči. Veterani, ki so skozi svoje operativno delo pa se ob izpolnjevanju predpisanih psihofizičnih pogojev in ob ustreznem zdravstvenem stanju lahko nadaljevali operativno delo tudi po 65.letu

## **2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

### **2.1 Cilji**

Temeljni cilj predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu je omogočati nadaljnji razvoj gasilstva ter povečati usklajenost, racionalnost in učinkovitost izvajanja operativnih nalog gasilstva.

Cilji predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu so tudi:

- ureditev evidenc na področju gasilstva,
- zagotovitev primerne števila operativnih gasilcev za izvajanje nalog pri opravljanju javne gasilske službe,

- ureditev pogojev za vodenje poklicnih gasilskih enot in sestav,
- ureditev pristojnosti za usposabljanje gasilcev.

## 2.2 Načela

Predlagane spremembe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu v celoti upoštevajo temeljna načela gasilstva, ki jih je uveljavil že Zakon o gasilstvu v letu 2005 (Uradni list RS, št.113/2005).

Gasilstvo je humanitarna dejavnost. Prostovoljna gasilska društva so humanitarne organizacije in imajo status nevladnih organizacij v javnem interesu.

Operativne naloge gasilstva opravljajo prostovoljni in poklicni gasilci. Za zagotavljanje primerljivega nivoja izvajanja operativnih nalog in usklajenosti opravljanja operativnih nalog, mora biti nivo strokovne usposobljenosti prostovoljnih in poklicnih gasilcev na enaki ravni. Usklajenost delovanja gasilcev pri izvajanju operativnih nalog se zagotavlja tudi z upoštevanjem stroke in enotnih pravil gasilske službe.

Splošnih operativnih nalog gasilstva ni mogoče opravljati kot pridobitne dejavnosti. Pomoč gasilcev ob naravnih in drugih nesrečah je za prizadete in ogrožene osebe brezplačna.

Stroške intervencij gasilcev krije občina. Stroške pomoči gasilskih enot iz drugih območij v primeru večjih naravnih in drugih nesreč, ko je aktiviran ustrezni državni načrt zaščite in reševanja krije država. S temi rešitvami se formalizira načelo medsebojne pomoči in načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.

Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot predpisujejo čase prvih izvozov gasilskih enot oz. gasilske formacije v velikosti zmanjšanega oddelka, glede na kategorijo. Operativni gasilski načrt občine, ki ga izdela gasilsko poveljstvo občine in potrdi ga župan ali od njega pooblaščen oseba, zagotavlja enotno obveščanje in aktiviranje gasilskih enot. Za enotnejšo ureditev aktiviranja gasilskih enot v posameznih občinah bodo izpostave URSZR načrte pregledale in potrdile njihovo ustreznost. Načrte aktiviranja gasilskih enot širšega pomena bo izdelala URSZR v sodelovanju z enotami. Na ta način se bo na vseh območjih države lahko zagotavljalo enotnejše število gasilcev in gasilske tehnike ob primerljivih tipih intervencije in ustrezneje spoštovalo načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.

Gospodarske družbe morajo v primeru povečane nevarnosti nastanka požara zagotavljati ustrezen nivo požarne varnosti z ustanovitvijo lastne gasilske enote. Za določene operativne naloge gasilstva in izvajanje požarne straže lahko sklenejo pogodbe z gasilskimi enotami, ki izvajajo javno gasilsko službo, a s tem ne morejo nadomestiti lastne gasilske enote. Za racionalnejšo organiziranje in delovanje gasilskih enot na območjih zaokroženih industrijskih kompleksov oz. poslovnih con bodo lahko gospodarske družbe ustanovile skupno gasilsko enoto, ki bo lahko izvajala tudi naloge požarne straže in požarnega varovanja na območju kompleksa oz. cone.

## **2.3 Poglavitne rešitve**

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu se obstoječi zakon posodablja ter uvajajo določene spremembe, ki so se v dosednji praksi izvajanja zakona pokazale kot pomanjkljive.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona bodo na novo določene aktivnosti, opredeljene kot »druge operativne naloge«, ki jih gasilske organizacije izvajajo kot pridobitno dejavnost.

Novela opredeljuje pojma »gasilec pripravnik« in »gasilec veteran«, ki lahko, pod pogoji določenimi v zakonu, sodelujeta na intervencijah kot operativna člana.

Prav tako bodo s predlogom zakona na novo opredeljene »gasilske nepremičnine«, ki jih gasilske enote uporabljajo za izvajanje svoje dejavnosti.

Zakon omogoča, da v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki imajo organizirano svojo operativno gasilsko enoto, lahko te enote izvajajo požarno stražo in požarno varovanje na svojem območju.

Dopolnjeno in na novo bo novela uredila področje evidenc, ki jih bodo vodili ministrstvo pristojno za gasilstvo, Gasilska zveza Slovenije in Združenje slovenskih poklicnih gasilcev ter upravičenost do vpogleda v evidence.

Na novo in skladno z doseženimi stopnjami izobrazbe bodo urejeni pogoji za kandidata za poklicnega gasilca in poklicne gasilce, ki vodijo delo v poklicni gasilski enoti.

Novela uvaja možnost organiziranja skupne gasilske enote, ki jo lahko ustanovijo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki delujejo na zaokroženem industrijskem kompleksu.

Na področju usposabljanja novela natančneje določi katera usposabljanja se izvajajo le v gasilski šoli, katera pa izvaja Gasilska zveza Slovenije oziroma druga pooblaščen inštitucija.

Posodablja se področje aktiviranja gasilskih enot. Opredeljuje načrte aktiviranje gasilskih enot širšega pomena (GEŠP). Daje podlago za določitev posebnega alarmnega znaka za aktiviranje gasilskih enot, namesto sedaj predpisanega znaka za »opozorilo«.

## **3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA**

Zakon nima finančnih posledic za državni proračun.

#### **4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET**

Za izvedbo zakona ne bo treba zagotavljati sredstev v že sprejetem državnem proračunu. Sredstva za izvajanje zakona bodo zagotovljena v proračunih lokalnih skupnosti, v katerih so organizirani javni zavodi na področju poklicnega gasilstva.

#### **5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

##### **5.1 Prilagojenost/usklajenost predlagane ureditve s pravnim redom Evropske unije**

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

##### **5.2 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic Evropske unije**

#### **Avstrija**

V Republiki Avstriji je za urejanje področja gasilstva pristojnih devet zveznih dežel, zato v Avstriji ni enotnega pravnega akta, ki bi urejal gasilstvo, ampak je sprejetih devet različnih primerljivih pravnih aktov na deželnih ravneh. Zakonsko so urejeni predvsem postopki ustanovitve gasilskih enot s strani občin, pravila o organizaciji in nadzoru gasilskih enot, dolžnosti, pooblastila in intervencije.

Gasilska javna služba je organizirana na treh ravneh. Lokalne občinske gasilske enote ustanovijo občine in temeljijo večinoma na prostovoljstvu, v šestih večjih mestih (Dunaj, Gradec, Salzburg, Celovec, Linz, Innsbruck) pa so organizirane poklicne gasilske enote, v katerih so gasilci zaposleni kot javni uslužbenci. Lokalne gasilske enote so večinoma samoupravni subjekti, ustanovljeni na podlagi sklepa občinskega sveta, in delujejo v imenu župana, ki je kot organ lokalne oblasti pristojen za obvladovanje izrednih dogodkov, gašenje požarov ter požarni nadzor. Vključitev v sistem je prostovoljna, vključene osebe pa imajo dolžnost sodelovanja v različnih aktivnostih. Gasilske enote morajo izpolnjevati zakonsko določene naloge na podlagi javnega pooblastila. Poleg prostovoljnih in šestih poklicnih gasilskih enot v Avstriji poznajo še gasilske enote v podjetjih, v katerih je prisotna večja verjetnost za nastanek požara, oz. večjih javnih prostorih, kot so bolnišnice, letališča itn. Le-te morajo podjetja ustanoviti sama, prav tako pa imajo nekatere javne naloge.

Naloge lokalnih gasilskih enot so: obvladovanje lokalnih izrednih dogodkov in požarov na območju, za katerega je pristojen župan, hkrati pa opravljajo svojo dolžnost pod poveljstvom višjih oblasti. V primeru nesreč večjega obsega so vzpostavljene večje operativne enote iz pripadnikov lokalnih gasilskih enot, ki so napoteni pod poveljstvo območne administrativne enote – okraja ali pod poveljstvo deželnih vlad. Iz navedenega sledi, da v Avstriji obstajajo tri različne ravni poveljevanja gasilskim brigadam – trije različni pristojni organi na področju gasilstva: župan, okrajni glavar ter deželni glavar, ki so hkrati odgovorni za izvajanje

sprejetih aktov s področja gasilstva.

Gasilska služba je financirana iz različnih virov. Iz občinskega proračuna se krijejo stroški gasilske opreme, dodatna sredstva pa zagotavljajo dežele. Del sredstev je alociran iz državnega sklada za primer nesreč s strani deželne vlade. Gasilske enote pa tudi zaračunavajo nekatere svoje storitve in zbirajo denarna sredstva v obliki donacij.

Pripadniki gasilskih enot pridobijo svojo osnovno izobrazbo znotraj lokalnih gasilskih društev, nadalje pa se udeležujejo tečajev/ usposabljanj na devetih različnih gasilskih šolah znotraj gasilskih enot, ki so v pristojnosti dežel. Učne programe vseh devetih gasilskih šol potrdi Zvezna gasilska zveza.

Starostna omejitev operativnega delovanja prostovoljnih gasilcev variira glede na deželni pravni akt, ki jo določa, večinoma je ta starost med 15 in 65 let, ponekod tudi do 70 let.

V Avstriji ne poznajo bonitet, ki bi pripadale prostovoljnim gasilcem. Teoretično gasilci lahko zahtevajo povrnitev stroškov v primeru izgubljenega dobička zaradi udeležbe na intervenciji, vendar doslej takega zahtevka ni uveljavljal še nihče. Prav tako je v eni od zveznih dežel zakonsko predvidena možnost, da delodajalec, ki dovoli delavcu zapustiti delavno mesto zaradi daljše intervencije (več kot tri dni), lahko uveljavlja delno povrnitev plače, ki pa še nikoli ni bila uveljavljena. Poznajo pa posebno vrsto priznanja/nagrade – gasilskim enotam prijazni (»fire brigade friendly«) delodajalec (priznanje delodajalcem, ker dovolijo svojim uslužbencem zapustiti delovno mesto zaradi opravljanja gasilske dolžnosti na intervenciji).

## **Češka**

V Republiki Češki je področje gasilstva urejal Zakon o gasilski službi št. 238, ki je bil v veljavi od leta 2001, s 1. januarjem leta 2016 pa je začel veljati nov zakon št. 320.

Pristojni organ na državni ravni je Gasilska reševalna služba Republike Češke, ki deluje v okviru Ministrstva za notranje zadeve.

Gasilska služba na Češkem je organizirana tako poklicno kot prostovoljno. Obe vrsti gasilske službe se financirata iz zavarovalnin, prek sponzorjev, skozi evropske projekte ter proračun. Sredstva za poklicne gasilce se črpajo iz državnega proračuna, sredstva za prostovoljne gasilce pa iz občinskih proračunov.

Poklicni gasilci se usposabljaajo in izobražujejo v izobraževalnem centru gasilske reševalne službe, ki je del generalnega direktorata Gasilske reševalne službe znotraj Ministrstva za notranje zadeve. Izvajajo približno 80 različnih tečajev. Vsak gasilec mora opraviti poseben tečaj za opravljanje svoje funkcije vsakih pet let. Za prostovoljne gasilce (poveljniki enot ter vozniki – strojniki) so organizirana posebna usposabljanja znotraj izobraževalnih centrov, ostali prostovoljni gasilci (člani gasilskih enot) pa se usposabljaajo in izobražujejo znotraj enote.

Vodja intervencije je odgovoren za preiskovanje situacije, oceno ogroženosti, potek celotne intervencije, komunikacijo, sodelovanje različnih akterjev ter evakuacijo, hkrati pa o poteku intervencije poroča medijem. Po končani intervenciji je odgovoren za evalvacijo intervencije,

ki jo mora pripraviti v šestih dneh.

Na Češkem je s predpisi določena samo najnižja starostna omejitev, tako za poklicne kot prostovoljne gasilce, in sicer 18 let, najvišja starostna meja pa ni določena.

Delodajalci morajo prostovoljnemu gasilcu dovoliti odhod na intervencijo ali gasilsko usposabljanje. V primeru, da se prostovoljni gasilec poškoduje med intervencijo, je upravičen do celotnega bolniškega nadomestila. Izgubljeni dobiček delodajalca ter bolniško nadomestilo se povrneta iz občinskega proračuna.

Država financira zmožnost operativnega delovanja določenih prostovoljnih gasilskih enot, prav tako pa zagotavlja finančna sredstva poklicnim gasilcem, ki delajo v prostovoljnih enotah, da so lahko le-te operativne, hkrati pa plačuje zavarovanje za gasilska vozila prostovoljnih gasilskih enot, ki niso obdavčena.

## **Hrvaška**

V Republiki Hrvaški področje gasilstva ureja Zakon o gasilski službi z dopolnitvami.

Pristojni organ na državni ravni sta hrvaška Državna uprava za zaščito in reševanje (DUZS – Državna uprava za zaščito i spašavanje) ter Hrvaška gasilska zveza, nevladna organizacija, ki predstavlja interese tako poklicnih kot prostovoljnih gasilcev, v skladu z okvirom strateškega načrta Ministrstva za notranje zadeve.

Gasilska služba na Hrvaškem je organizirana poklicno in prostovoljno. Poklicni in prostovoljni gasilci so med seboj izenačeni glede izvajanja operativnih nalog, razlika pa je v pravni podlagi njihovega delovanja. Za poklicne gasilce se uporablja Zakon o javnih ustanovah, za prostovoljne pa Zakon o društvih.

Organiziranost gasilske službe:

- 1835 prostovoljnih gasilskih enot, ki delujejo v občinah in mestih
- 56 industrijskih prostovoljnih gasilskih enot
- 61 poklicnih gasilskih enot, ki delujejo v mestih
- 34 industrijskih poklicnih enot
- 4 intervencijske enote znotraj Državne uprave za zaščito in reševanje
- posebne gasilske enote znotraj Ministrstva za obrambo

Posebnost ureditve so dodatne štiri intervencijske enote, ki so operativne poleti, poveljuje se jim iz Divulj – Split in so del hrvaške Državne uprave za zaščito in reševanje. Zaradi nevarnosti gozdnih požarov pa je sezonsko v pripravljenosti še dodatnih 1000 gasilcev na otokih.

Gasilska služba znotraj DUZS je financirana s strani državnega proračuna. Odločitev o alokaciji sredstev sprejme Vlada Republike Hrvaške na letni ravni v skladu z državnim programom aktivnosti in ukrepov požarne zaščite. Poklicne in javne gasilske enote pa so

financirane na lokalni ravni, s strani lokalne oblasti/ občine/ mesta, ki je tudi njihov ustanovitelj.

Izobraževanje in usposabljanje tako poklicnih kot prostovoljnih gasilcev izvajata Izobraževalni center za zaščito in reševanje v okviru DUZS ter Hrvaška gasilska zveza. Izobraževalni center izvaja programe za izobraževanje in usposabljanje poklicnih gasilcev. Znotraj Hrvaške gasilske zveze pa se izvajajo tudi različni programi izobraževanja odraslih, kjer odrasli lahko pridobijo izobrazbo gasilca ali gasilskega tehnika. Prostovoljni gasilci se izobražujejo znotraj gasilskih zvez.

Dolžnosti in obveznosti javne gasilske službe so opredeljene v Sklepu o ustanovitvi, ki določajo naloge javnih gasilskih enot, ki so: preventivni ukrepi, gašenje in reševanje ljudi ter lastnine, tehnična pomoč pri nesrečah idr.

Starostna omejitev za delo v gasilski službi ni zakonsko določena. V praksi pa poklicni gasilci ne smejo biti stari več kot 30 let, v primeru, da opravljajo svoje delo na prvi profesionalni delovni poziciji. V primeru prostovoljnih gasilcev starostna omejitev prav tako ni določena.

Boniteta, ki jo imajo na Hrvaškem tako poklicni kot prostovoljni gasilci, je ta, da se jim 12 mesecev na dolžnosti priznava kot 15 mesecev. Bonitet za delodajalce (npr. davčnih), ki zaposlujejo prostovoljne gasilce, ne poznajo.

## **Madžarska**

Na Madžarskem je področje gasilstva urjeno z zakonom št. XXXI iz leta 1996 o zaščiti pred požarom, tehničnem reševanju in gasilstvu, ter z vladnimi in ministrskimi uredbami.

Za področje gasilstva je na državni ravni pristojen Nacionalni generalni direktorat za upravljanje ob nesrečah (NDGDM), ki deluje v okviru Ministrstva za notranje zadeve, s svojimi regionalnimi in lokalnimi pisarnami, ki so pristojne za področje gasilstva.

Na Madžarskem sta organizirani tako poklicna kot prostovoljna gasilska služba, poleg tega pa imajo organizirane gasilske službe v določenih objektih (tovarne, rafinerije, jedrske elektrarne). Poklicni gasilci v poklicnih gasilskih enotah opravljajo dežurstvo na podlagi 24/48-urnega razporeda dela. Znotraj lokalnih gasilskih enot pa gasilci opravljajo svojo službo deloma polni in deloma polovični delovni čas. Člani prostovoljnega gasilskega združenja prostovoljno sodelujejo v aktivnostih, povezanih z gasilstvom.

Poklicna gasilska služba je skoraj v celoti financirana iz državnega proračuna, majhen del pa predstavljajo ostali viri (prenos sredstev od požarnih alarmov, podpora lokalnih vlad). Tudi lokalna gasilska služba se skoraj v celoti (75 %) financira iz proračuna lokalnih vlad, del financiranja (15 %) je zagotovljen s strani lokalnega vladnega sektorja, del (10 %) pa na podlagi gospodarskih dejavnosti. Prav tako je pomemben del financiranja prostovoljne gasilske službe zagotovljen iz javnih sredstev.

Za potrebe usposabljanja in izobraževanja vseh udeleženi v sistem upravljanja z nesrečami na državni ravni je bil v letu 2012 ustanovljen Izobraževalni center za upravljanje z nesrečami kot organizacijska enota Nacionalnega generalnega direktorata za upravljanje

ob nesrečah, Službe za upravljanje s kadri. Vloga Izobraževalnega centra znotraj NDGMD je priprava ocene potreb za usposabljanje in izobraževanje, hkrati pa tudi organizira, koordinira ter pripravlja predpise v zvezi s temeljnim vsebinam usposabljanj, pripravlja pa tudi vse ostale dokumente v povezavi z usposabljanjem in izobraževanjem.

Pristojnosti in obveznosti poveljnikov gasilskih enot ter vodij intervencije so določene s predpisi in notranjimi postopkovniki. Poveljnik ima med drugim pravico do poveljevanja, sodeluje pri analizi intervencije, organizira ter izvaja naloge v zvezi z usposabljanjem gasilcev, daje predloge glede potrebnega števila zaposlenih v sistemu, pristojen je za zagotavljanje delovanja gasilske službe, za delovanje lokalnih gasilskih služb, zadalžen je za vzpostavitev štabnih enot ter gasilske zveze prostovoljnih gasilcev, v okviru svojih pristojnosti. Prevzema odgovornost za strokovno izvajanje nalog v zvezi z gašenjem požarov, civilno zaščito ter industrijsko varnostjo, izvaja vse s predpisi določene naloge, predstavlja gasilsko službo v zadevah iz njegove pristojnosti, sprejema odločitve o zadevah, ki spadajo v njegovo pristojnost, usklajuje in razvija sodelovanje z lokalno oblastjo, lokalnim prebivalstvom, prispeva k načrtovanju in oblikovanju nalog lokalnih organizacij civilne zaščite, itd. Vodja intervencije je edini odgovorni za intervencijo ter je hkrati poveljnik gasilcev na intervenciji, med drugim delegira vodstvo intervencije ter potek gašenja, daje ukaze vsem sodelujočim pri intervenciji, prosi za sodelovanje drugih organizacij v intervenciji če se to izkaže za potrebno, sprejema odločitve glede evakuacije prebivalstva, itd.

Poklicni gasilci na Madžarskem lahko opravljajo gasilsko službo od dopolnjenega 18 leta starosti do starosti, ki je 10 let nižja od zakonsko določene starosti za upokojitvev.

Posebne ugodnosti in bonusi za poklicne in prostovoljne gasilce na Madžarskem zakonsko niso določene, v praksi pa lahko posamezne organizacije zagotavljajo določene ugodnosti iz svojih sredstev. Člani združenja prostovoljnih gasilcev, ki izvajajo aktivnosti na lokalni vladni ravni in so v stalni pripravljenosti, so lahko delno ali popolnoma oproščeni lokalnih davkov.

## **Nemčija**

V skladu z nemško ustavo je gasilska služba v Nemčiji v pristojnosti zveznih dežel. Iz tega izhaja, da ima vsaka dežela svojo pravno ureditev, vse pa so si v principu zelo podobne. V nekaterih deželah je zakonodaja ločena na zakonodajo, ki ureja gasilstvo, zakonodajo s področja civilne zaščite/ upravljanje v primeru nesreč in zakonodajo s področja zdravstvene oskrbe. Trend v zadnjem času je priprava enotne zakonodaje -enega zakona, ki bi celovito uredil področje gasilstva, civilne zaščite, skupaj z mednarodno pomočjo ter zdravstveno oskrbo, z namenom lažjega usklajevanja in hitrejšega odziva ob naravnih in drugih nesrečah.

Za področje gasilstva so v Nemčiji pristojna ministrstva za notranje zadeve na deželni ravni. Gasilska služba v Nemčiji je organizirana tako na prostovoljni kot poklicni ravni. Prevladujejo prostovoljni gasilci (okrog milijon), ki operativno delujejo v širših okrožjih oz. občinah. Okrog 100.000 poklicnih gasilcev je zaposlenih znotraj gasilskih brigad v večjih mestih (več kot 100.000 prebivalcev), 20.000 pa jih je zaposlenih v industrijskih obratih.

Financiranje gasilske službe v Nemčiji je urejeno z zakonom. Finančna sredstva so namenjena predvsem za nakup vozil in materialne opreme ter za plače poklicnih gasilcev.

Država prostovoljnim gasilcem ne namenja nobenih sredstev za kritje stroškov intervencij, usposabljanja in vaj. Obveznost delodajalcev, ki zaposlujejo prostovoljne gasilce, je, da jim v primeru intervencije omogočijo izhod, za to pa so upravičeni do povračila stroškov (sredstva so zagotovljena iz javnih sredstev).

Izobraževanje in usposabljanje gasilcev sta urejena s pravilniki in vnaprej določenim učnim načrtom. Treningi in vaje se izvajajo znotraj gasilskih brigad, nekateri so izvedeni na regionalni ravni, nekatere pa izvajajo v gasilskih šolah na ravni dežel. Zahtevnost izobraževanja in usposabljanja je odvisna od položaja, ki ga zaseda gasilec, poveljniki morajo obiskovati posebne tečaje in preverjanja, ki so organizirana znotraj gasilskih šol.

Pristojnosti in obveznosti poveljnikov gasilskih enot ter vodij intervencije so v Nemčiji določene z različnimi predpisi.

Starostna omejitev gasilcev je določena s predpisi na ravni zveznih dežel. Za prostovoljne gasilce je določena med 60. in 65. letom starosti ter za poklicne gasilce med 60. in 63. letom.

Posebne ugodnosti in bonusi v zvezi z izvajanjem gasilske službe v Nemčiji so priznane izvajalcem gasilskih usposabljanj. Predmet urejanja bonusov pa so trenutno zavarovanja za primer upokojitve. Ena izmed zavarovalnic vsem gasilcem ponuja nižjo zavarovalnino v primeru sklepanja kateregakoli zavarovanja. Glede na ureditev v posamezni zvezni deželi pa imajo gasilci različne bonitete, na primer popuste za nakup različnih izdelkov, popuste pri nakupu vstopnic za različne dogodke, aktivnosti, nastope ipd.

## **6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA**

### **6.1 Presoja administrativnih posledic**

#### **a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:**

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

#### **b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:**

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

### **6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:**

Sprejem zakona ne bo imel posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

### **6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:**

/

### **6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:**

/

### **6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:**

/

## **6.6 Presoja posledic za druga področja**

Sprejem zakona ne bo imel posledic za druga področja.

## **6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:**

### **a) Predstavitev sprejetega zakona**

Ministrstvo bo predlog zakona predstavilo na svojih spletnih straneh. Z zakonom bodo v okviru rednega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami seznanjene občine.

### **b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa**

Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za obrambo. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

## **6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona**

/

## **7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:**

Javna objava zakona na podportalu E-demokracija, med katero je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe, je trajala \_\_\_\_\_2018. V tem času je bil predlog objavljen tudi na spletnih straneh Ministrstva za obrambo in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Predlog zakona je bil \_\_\_\_\_posredovan v mnenje Sindikatu poklicnega gasilstva Slovenije.

## **8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESEK PLAČILA ZA TA NAMEN**

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

## **9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES**

### ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GASILSTVU

#### 1. člen

V Zakonu o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) se v 2. členu v drugem odstavku besedilo »gašenja, zaščite, reševanja in drugih operativnih nalog« nadomesti z besedilom »splošnih operativnih nalog gasilstva«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko gasilstvo izvaja tudi druge operativne naloge gasilstva, ki se v skladu s tem zakonom, lahko izvajajo tudi kot pridobitna dejavnost.«.

#### 2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(naloge gasilstva)

(1) Gasilske organizacije izvajajo operativne naloge gasilstva, ki so splošne in druge operativne naloge. Druge operativne naloge lahko izvajajo ob izpolnjevanju s predpisi določenih pogojev.

(2) Opravljanje drugih operativnih nalog gasilstva ne sme onemogočati opravljanja splošnih operativnih nalog gasilstva.«.

#### 3. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen

(pojmi in njihov pomen)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Gasilec je oseba, ki je član ali delavec gasilske organizacije.
2. Prostovoljni gasilec je član prostovoljnega gasilskega društva.
3. Poklicni gasilec je delavec v poklicni gasilski enoti ali v poklicnem jedru druge gasilske enote oziroma delavec, ki opravlja operativne naloge gasilstva v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji in je zaključil predpisano usposabljanje za poklicne gasilce.
4. Operativni gasilec je oseba, ki poklicno ali prostovoljno opravlja operativne naloge

gasilstva v formacijskih sestavah gasilskih enot, izpolnjuje predpisane psihofizične ter zdravstvene zahteve in je strokovno usposobljena za opravljanje teh nalog.

5. Gasilec pripravnik je član prostovoljnega gasilskega društva, ki dopolni starost najmanj 16 let in ima opravljeno predpisano usposabljanje.
6. Gasilec veteran je član prostovoljnega gasilskega društva, ki po dopolnjeni zakonsko predpisani starosti nadaljuje z opravljanjem gasilske službe.
7. Splošne operativne naloge gasilstva so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških in industrijskih nesrečah, opravljanje nalog zaščite in reševanja oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanje požarne straže ob razglašeni veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti naravnega okolja in druge splošne reševalne naloge. Splošne operativne naloge gasilstva so lahko tudi preventivne ali operativne naloge v zvezi z varstvom pred požarom, varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami in druge kot na primer usposabljanje in vaje za izvajanje operativnih nalog gasilstva, vzdrževanje gasilske zaščitne in reševalne opreme za lastne potrebe, neobvezne oblike usposabljanj prebivalstva, sodelovanje z lastniki ali uporabniki objektov v zvezi z izdelavo požarnih načrtov.
8. Druge operativne naloge gasilstva so lahko tudi preventivne ali operativne naloge v zvezi z varstvom pred požarom in varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami, kot na primer izvajanje požarne straže, požarnega varovanja ter drugih ukrepov varstva pred požarom na podlagi pooblastil pristojnega organa, na primer vzdrževanje gasilnikov, pregledovanje in preizkušanje hidrantnega omrežja, izvajanje drugih ukrepov varstva pred požarom, zagotavljanje pitne vode za prebivalce in živino, posojanje zaščitne in reševalne opreme in drugo. Druge operativne naloge gasilstva se lahko izvajajo kot pridobitna dejavnost in se ne uvrščajo v sklop splošnih operativnih nalog gasilstva.
9. Intervencija sodi med izvajanje splošnih operativnih nalog gasilstva.
10. Operativni gasilski načrt je načrt, ki ureja obveščanje in aktiviranje ter delovanje gasilskih enot.
11. Sistem obveščanja in aktiviranja gasilcev je del sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
12. Gasilska zaščitna oprema je oprema za osebno in skupinsko zaščito gasilcev pri izvajanju operativnih nalog gasilstva.
13. Gasilska reševalna oprema je vsako orodje, naprava ali sredstvo, ki je izdelano ali pridobljeno z namenom, da se uporablja za izvajanje operativnih nalog gasilstva.
14. Gasilske nepremičnine so zemljišča s pripadajočimi sestavinami, ki jih gasilske enote uporabljajo za izvajanje svoje dejavnosti.
15. Gasilska služba je poklicno ali prostovoljno opravljanje operativnih nalog gasilstva.
16. Gasilska enota je poklicna ali prostovoljna enota, ki je sposobna samostojno opravljati operativne naloge gasilstva v določenih formacijskih sestavah gasilskih enot in izpolnjuje druge pogoje, določene s predpisi.

17. Poklicno jedro je skupina operativnih gasilcev, ki poklicno opravlja operativne naloge gasilstva v prostovoljni gasilski enoti, določeni z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot.
18. Formacijske sestave gasilskih enot so s pravili gasilske službe določeni seznam funkcionalnih dolžnosti, s katerimi se določajo gasilske skupine, oddelki, vodi in druge enote za opravljanje operativnih nalog gasilstva.
19. Gasilske organizacije so prostovoljna gasilska društva, gasilske zveze, poklicne gasilske enote, organizirane kot javni zavodi ali druge organizacijske oblike, ki poklicno opravljajo gasilsko službo.
20. Prostovoljno gasilsko društvo je humanitarna organizacija, v kateri fizične osebe prostovoljno delujejo in opravljajo naloge na področju gasilstva, varstva pred požarom in drugimi nesrečami ter opravljajo druge dejavnosti, ki so pomembne za razvoj in delovanje gasilstva. Člani prostovoljnega gasilskega društva so lahko tudi pravne osebe, če tako določa zakon.
21. Gasilska izkaznica je listina, v kateri so navedeni predpisani podatki, in je opremljena s fotografijo, s katero prostovoljni ali poklicni gasilec izkaže članstvo v gasilski enoti in gasilski organizaciji oziroma dokazuje svojo identiteto, ter jo izda Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje za poklicne gasilce, za prostovoljne gasilce pa Gasilska zveza Slovenije. Iz gasilske izkaznice je razvidno, kdo je operativni gasilec. Kot sestavni del gasilske izkaznice se lahko predpiše tudi ustrezna oznaka.
22. Čas za prihod gasilskih enot na kraj nesreče obsega čas od prejema klica za aktiviranje gasilske enote, čas prenosa klica, čas, potreben za izvoz in prihod gasilcev na kraj nesreče, pri čemer se upoštevajo vrsta gasilske enote ter naravne in druge razmere na poti do kraja nesreče ter na območju, na katerem se je nesreča zgodila.
23. Čas intervencije obsega čas od prejema poziva za aktiviranje operativne enote oziroma posameznih gasilcev, do povratka v matično enoto ter vzpostavitve enote v pripravljenost.«.

#### **4. člen**

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen

(naloge občine)

(1) Občina v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavlja organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva.

(2) Občina zagotavlja sredstva za:

1. redno delovanje gasilskih enot;

2. gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje in obveščanje;
3. vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme;
4. usposabljanje pripadnikov gasilskih enot;
5. gradnjo in vzdrževanje gasilskih nepremičnin;
6. povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva;
7. povračilo škode, povzročene tretjim osebam, zaradi opravljanja operativnih nalog gasilstva na intervencijah;
8. opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

(3) Občina zagotavlja opravljanje splošnih operativnih nalog gasilstva preko gasilskih organizacij.«.

## **5. člen**

V 7. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V okviru širših lokalnih samoupravnih skupnostih lahko delujejo tudi gasilske regije, ki so organizirane v okviru Gasilske zveze Slovenije.«.

## **6. člen**

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen

(naloge države)

(1) Država na področju gasilstva:

1. zagotavlja skladen razvoj gasilstva v državi in zagotavlja pogoje za posodabljanje gasilske zaščitne in reševalne opreme;
2. ustanovi in zagotovi delovanje gasilske šole za usposabljanje kadrov v gasilstvu;
3. sofinancira naloge zaščite in reševanja, ki so širšega pomena, zlasti pri nesrečah v prometu, nesrečah z nevarnimi snovmi, reševanju na in iz vode ter reševanju v avtocestnih in železniških predorih;
4. zagotavlja del sredstev za znanstveno-raziskovalno dejavnost na področju gasilstva ter za razvijanje gasilske zaščitne in reševalne opreme;
5. omogoča pogoje za delovanje Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev;
6. zagotavlja delovanje sistema obveščanja in alarmiranja na območju države in

posameznih geografsko ali kako drugače povezanih širših območjih državnega ozemlja.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) določi gasilske enote za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje s temi gasilskimi enotami neposredno sklene pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena in določi način njihovega aktiviranja. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje mora pred sklenitvijo pogodbe obvestiti o tem občinski organ, pristojen za organizacijo javne gasilske službe v občini, na območju katere gasilska enota deluje. Vlada Republike Slovenije predpiše čase izvoza posameznih kategorij gasilskih enot.

(3) Minister, pristojen za gasilstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše minimalno osebno in skupinsko zaščitno opremo gasilcev, merila za zavarovanje operativnih gasilcev za primer smrti in trajne ali prehodne izgube delovne zmožnosti, merila in roke za periodično ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti in programe za opravljanje preizkusa znanja operativnih gasilcev in strokovne izpite. Minister v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev predpiše uniformo, čine in oznake gasilcev ter obliko in vsebino gasilske izkaznice.

(4) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom predpiše merila za ugotavljanje zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni zavodi oziroma zasebni zdravniki za ugotavljanje zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev.

(5) Minister po predhodnem mnenju Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev in predpiše tudi pravila gasilske službe, s katerimi se uredijo zlasti:

1. naloge in odgovornosti gasilcev ter oblike sodelovanja gasilskih organizacij;
2. formacijske sestave gasilskih enot;
3. strokovno usposabljanje gasilcev.«.

## **7. člen**

V 11. členu se za besedilom »določi z« besedilo »načrtom varstva pred požarom« in se nadomesti z besedilom »operativnim gasilskim načrtom«.

## **8. člen**

V 11a. členu se v tretjem odstavku za besedilom »časi, določenimi za« beseda »prihod« nadomesti z besedo »izvoz«. Za besedilom »gasilskih enot« se črta besedilo »na kraj nesreče, merili za požarno pokrivanje posameznih vrst objektov, načrtom varstva pred požarom«. V četrtem odstavku se za besedno zvezo »poklicne bolezni,« doda besedilo »za vzdrževanje gasilske zaščitne in reševalne opreme,«, v šestem odstavku se za besedno zvezo »gasilskimi enotami« doda besedilo »in prostovoljnimi industrijskimi gasilskimi enotami«.

## **9. člen**

V 11b. členu se besedo »občine« črta besedna zveza »tisti gasilci in«. Beseda »upravljalca« se nadomesti z besedo »upravljavca«. Za besedo »objekta« se beseda »in« nadomesti z besedo »ali«. Za besedilom člena, ki postane prvi odstavek se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki imajo organizirano svojo operativno gasilsko enoto, lahko le ta izvaja tudi požarno stražo in požarno varovanje na svojem območju.«.

## **10. člen**

V 11c. členu se spremeni tretji odstavek, tako da se glasi:

»(3) Gasilski poveljnik in gasilsko poveljstvo občine sta odgovorna za izvajanje javne gasilske službe v skladu z merili, elaboratom javne gasilske službe in operativnim gasilskim načrtom, v skladu s pogodbo o opravljanju lokalne javne gasilske službe in načrti zaščite in reševanja. Gasilski poveljnik občine vodi gasilsko poveljstvo občine in lahko tudi večje gasilske intervencije. Gasilski poveljnik občine je član štaba Civilne zaščite občine.«.

## **11. člen**

11č. člen se spremeni tako, da se glasi:

»11č. člen

(gasilska zaščitna in reševalna oprema in gasilske nepremičnine)

(1) Gasilska zaščitna in reševalna oprema in gasilske nepremičnine ne morejo biti predmet izvršbe ali stečaja.

(2) Gasilska zaščitna in reševalna oprema, in gasilske nepremičnine, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote, so last občine ali občin na podlagi odloka o ustanovitvi. Njihova uporaba in vzdrževanje se uredi s pogodbo med pristojnimi občinskimi organi in gasilsko enoto.

(3) Gasilsko zaščitno in reševalno opremo in gasilske nepremičnine ob prenehanju delovanja prostovoljnega gasilskega društva, ki je te nepremičnine oziroma opremo uporabljalo, prevzame občina, na območju katere je bil sedež prostovoljnega gasilskega društva, oziroma s soglasjem pristojnega občinskega organa tista gasilska enota, ki zagotavlja izvajanje javne gasilske službe na območju, na katerem je delovalo prostovoljno gasilsko društvo.

(4) Gasilsko zaščitno in reševalno opremo prostovoljnega industrijskega gasilskega društva, ki je prenehalo delovati, prednostno lahko prevzame občina, na območju katere je bil sedež društva, proti plačilu dejanske vrednosti te opreme gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, v kateri je društvo delovalo, če je ta financirala nabavo te opreme.«.

## **12. člen**

V 12. členu se v prvem odstavku za besedo »opravlja« besedilo »preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah« nadomesti z besedilom »operativne naloge gasilstva«. V drugem odstavku se za besedo »zavod« zbriše besedilo »ali kot režijski obrat« in se nadomesti z besedilom »ali druge organizacijske oblike.«.

## **13. člen**

Za 12. členom se doda nov, 12a člen, ki se glasi:

»12a. člen

(kandidat za poklicnega gasilca)

(1) Kandidat za poklicnega gasilca, ki bo poklicno opravljal naloge gasilstva, mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, izpolnjevati še posebne pogoje:

1. da ima srednjo ali srednjo strokovno izobrazbo in je polnoleten;
2. da ni v kazenskem postopku in da ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
3. da opravi predpisan preizkus psihofizičnih sposobnosti.

(2) Po sklenitvi delovnega razmerja mora kandidat za poklicnega gasilca v 18 mesecih uspešno zaključiti usposabljanje v gasilski šoli po programu za poklicne gasilce, s čimer pridobi poklic gasilec in pravico do zaposlitve na delovnem mestu gasilec. Nova pogodba o zaposlitvi se sklene za nedoločen čas, najkasneje v 30-ih dneh po prejemu dokazila o zaključku usposabljanja

(3) Kandidatu za poklicnega gasilca, ki ni uspešno končal gasilske šole, se izredno odpove pogodba o zaposlitvi.«.

## **14. člen**

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(poklicni gasilec)

(1) Poklicni gasilec, ki kot operativni vodja vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti, mora imeti uspešno zaključeno usposabljanje v gasilski šoli po programu za poklicnega gasilca, najmanj višješolsko, višjo strokovno ali podobno izobrazbo, pet let delovnih izkušenj

pri opravljanju operativnih nalog v poklicnem gasilstvu, opravljeno predpisano usposabljanje za to delo ter predpisan strokovni izpit za operativnega vodjo, ki ga mora opraviti v roku dveh let po prevzemu nalog.

(2) Poklicni gasilec, ki kot poveljnik vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti, mora imeti uspešno zaključeno usposabljanje v gasilski šoli po programu za poklicnega gasilca, najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo (prejšnja) oziroma najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo (prva bolonjska stopnja) oziroma najmanj visokošolsko univerzitetno izobrazbo (prva bolonjska stopnja), če vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti najvišje kategorije, tri leta delovnih izkušenj pri vodenju operativnega dela v poklicnih gasilskih enotah, opravljeno predpisano usposabljanje za to delo ter predpisan strokovni izpit za poveljnika, ki ga mora opraviti v roku dveh let po prevzemu nalog.

(3) Državljeni držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali držav, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice), lahko v Republiki Sloveniji opravljajo delo poklicnega gasilca v skladu s tem zakonom pod enakimi pogoji kot slovenski državljani, razen, če s tem zakonom ni določeno drugače. Državljeni držav pogodbenic, ki želijo opravljati delo poklicnega gasilca v skladu s tem zakonom, morajo pri ministrstvu, pristojnemu za gasilstvo, pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije. Ministrstvo, pristojno za gasilstvo, izvede postopek v zvezi s priznavanjem poklicne kvalifikacije v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij.«.

## **15. člen**

V 14. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Poklicni gasilec mora periodično opraviti, predpisani preizkus psihofizičnih sposobnosti in zdravniški pregled.«.

V drugem odstavku se za besedo »sposobnosti« zbriše beseda »in« in nadomesti z besedo »ali«.

V tretjem odstavku se za besedo »sposobnosti« zbriše beseda »in« in nadomesti z besedo »ali«.

## **16. člen**

V 14a. členu se v prvem odstavku za besedo »sektor« doda vejica ter doda besedilo »kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti«.

V petem odstavku se v sedmi alineji za besedo »do« besedilo »vzpostavitev osnovnih pogojev za življenje na prizadetem območju« nadomesti z besedilom »zaključka izvajanja nalog zaščite, reševanja in pomoči.«.

Osmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Operativni gasilci morajo biti zavarovani za primer smrti, trajne izgube splošne delovne zmožnosti in prehodne nezmožnosti za delo, nastale pri opravljanju operativnih nalog gasilstva.«.

## **17. člen**

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(stavka)

(1) Delavci v poklicni gasilski enoti lahko organizirajo in vodijo stavko na način, določen s splošnimi predpisi, vendar pod pogojem, da se zagotovi stalna pripravljenost za izvajanje požarne straže in intervencije v primeru požara oziroma naravne ali druge nesreče. Gasilci ne smejo v korist stavke uporabljati gasilske zaščitne in reševalne opreme ter znakov za alarmiranje in opozarjanje.

(2) Če med trajanjem stavke pride do povečane nevarnosti požara ali druge nesreče, oziroma če pride do požara ali naravne oziroma druge nesreče, morajo poklicni gasilci stavko takoj prekiniti. Stavka se lahko nadaljuje, ko je zaključena intervencija.«.

## **18. člen**

V 19. členu se spremeni prvi odstavek tako, da se glasi:

»(1) Gasilec, ki prostovoljno opravlja operativne naloge v gasilstvu (v nadaljnjem besedilu: prostovoljni operativni gasilec), je oseba, ki:

1. je strokovno usposobljena ter ima opravljen predpisani izpit za prostovoljnega operativnega gasilca;
2. ima opravljen predpisan preizkus psihofizičnih sposobnosti in je zdravstveno sposobna za opravljanje gasilske službe;
3. ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
4. je stara od 18 do 65 let oziroma lahko tudi po 65. letu, če je psihofizično in zdravstveno sposobna za opravljanje gasilske službe.«.

## **19. člen**

Za 19. členom se doda nov 19a. člen, ki se glasi:

»19.a člen

(gasilec pripravnik)

(1) Gasilec pripravnik je član prostovoljnega gasilskega društva, ko dopolni starost najmanj 16 let in ima opravljeno usposabljanje za gasilskega pripravnika.

(2) Gasilec pripravnik lahko pod nadzorom mentorja prostovoljno sodeluje na intervencijah pri nalogah, ki niso nevarne za zdravje in življenje in jih izvaja v skladu s programom pripravnštva.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je treba za mladoletnega gasilca pripravnika pridobiti tudi predhodno soglasje staršev ali skrbnikov.«.

## **20. člen**

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen

(prostovoljno gasilsko društvo)

Na podlagi ocene požarne in drugih ogroženosti lahko ustanovijo občani prostovoljno gasilsko društvo, ki opravlja predvsem naslednje naloge:

1. preventivne naloge varstva pred požarom ter druge preventivne naloge na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
2. izvajanje operativnih nalog gasilstva in nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
3. vzgojo gasilske mladine;
4. pomoč občanom na področju varstva pred požarom;
5. druge naloge v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva.«.

## **21. člen**

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

»21. člen

(prostovoljna operativna gasilska enota)

(1) Prostovoljna operativna gasilska enota društva določena v prejšnjem členu v skladu s pooblastilom opravlja operativne naloge gasilstva na območju ali delu območja občine, za katero je bila ustanovljena.

(2) Prostovoljna operativna gasilska enota se organizira in opreми v skladu s predpisanimi merili.

(3) Evidenco o prostovoljnih operativnih gasilskih enotah in o prostovoljnih gasilcih vodijo Gasilska zveza Slovenije ter gasilske organizacije.«.

## **22. člen**

22. člen se spremeni tako, da se glasi:

»22. člen

(evidenca ministrstva pristojnega za gasilstvo)

(1) Ministrstvo, pristojno za gasilstvo zbira podatke in vodi evidence o usposabljanjih in strokovnih izpiti poklicnih gasilcev.

(2) V zbirki podatkov iz prvega odstavka tega člena se zbirajo in vodijo naslednji podatki:

- ime in priimek,
- datum in kraj rojstva,
- naslov stalnega ali začasnega bivališča,
- elektronski naslov,
- telefonska številka in številka mobilnega telefona,
- stopnja in vrsta izobrazbe,
- podatki o usposobljenosti za poklicnega gasilca,
- datum in številka izdaje potrdila o opravljenem strokovnem izpitu,
- vrsta strokovnega izpita,
- podatki o delovnih izkušnjah pri poklicnem opravljanju operativnih nalog gasilstva.«.

## **23. člen**

Za 22. členom se dodajo novi 22a. do 22.č člen, ki se glasijo:

»22a. člen

(evidenca Gasilske zveze Slovenije ter gasilskih organizacij)

(1) Gasilska zveza Slovenije ter gasilske organizacije vodijo evidenco o prostovoljnih gasilskih enotah ter prostovoljnih gasilcih. V zbirki podatkov se o prostovoljnih gasilcih zbirajo naslednji osebni podatki:

- ime in priimek;
- spol;
- datum in kraj rojstva;
- ulica, kraj, pošta, občina bivališča, upravna enota bivališča, država EU;

- stopnja izobrazbe;
- poklic;
- telefonska številka in številka mobilnega telefona;
- elektronski naslov;
- davčna številka;
- enotna matična številka občana;
- leto vstopa v gasilsko društvo ter funkcije v gasilstvu;
- vrsta in številka vozniškega dovoljenja;
- čin;
- vrsta, način in periodičnost usposabljanja ali preizkusa na področju gasilstva;
- datum zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti;
- vrsta gasilskih odlikovanj.

(2) Pri podatku o stopnji izobrazbe je v elektronski obliki v zbirki pripeta tudi javna listina (npr. spričevalo, diploma), iz katere podatek izhaja; pri podatku o datumu zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti je v elektronski obliki v zbirki pripeto tudi vsakokratno zdravniško spričevalo, iz katerega podatek izhaja.

(3) O podpornih in častnih članih, ter članih, ki so mlajši od 18 let, Gasilska zveza Slovenije ter gasilske organizacije v zbirki iz prvega odstavka tega člena vodijo le osebne podatke iz prve do osme alineje.

## 22b. člen

(evidenca Združenja slovenskih poklicnih gasilcev in poklicnih gasilskih organizacij)

(1) Združenje slovenskih poklicnih gasilcev vodi evidenco o poklicnih gasilskih enotah ter poklicnih gasilcih. Podatke v evidenco posredujejo javni zavodi in poklicne industrijske gasilske enote. V zbirki podatkov se o poklicnih gasilcih zbirajo naslednji osebni podatki:

- ime in priimek;
- spol;
- datum in kraj rojstva;
- ulica, kraj, pošta, občina bivališča, upravna enota bivališča, država EU;
- telefonska številka in številka mobilnega telefona;
- elektronski naslov;
- stopnja izobrazbe;
- poklic;
- številka pozivnika;
- davčna številka;
- enotna matična številka občana;
- delodajalec;

- številka službene izkaznice;
- delovno mesto, datum nastopa delovnega mesta;
- funkcija in datum nastopa funkcije;
- vrsta, način in periodičnost usposabljanja ali preizkusa na področju gasilstva;
- dodatna znanja, vrsta in način datum pridobitve;
- kategorija, številka in veljavnost vozniškega dovoljenja;
- vrsta potrdila za voditelja čolna;
- znanje tujih jezikov – jezik, stopnja, nivo;
- vrsta in datum odlikovanj;
- vrsta in datum zdravniškega pregleda ter datum pregleda psihofizičnih sposobnosti;
- članstvo v ZSPG in datum vstopa;
- funkcije v ZSPG in datum opravljanja funkcije;
- vrsta in datum podelitve odlikovanja ZSPG.

(2) Pri podatku o stopnji izobrazbe je v elektronski obliki v zbirki pripeta tudi javna listina (npr. spričevalo, diploma), iz katere podatek izhaja; pri podatku o datumu zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti je v elektronski obliki v zbirki pripeto tudi vsakokratno zdravniško spričevalo, iz katerega podatek izhaja.

(3) O podpornih in častnih članih ter veteranih Združenje slovenskih poklicnih gasilcev v zbirki iz prvega odstavka tega člena vodi le osebne podatke iz prve do šeste alineje.

#### 22c. člen

(zbiranje in hramba podatkov)

(1) Ministrstvo pristojno za gasilstvo in upravljavci iz prejšnjega člena tega zakona podatke, ki jih vodijo v zbirkah, pridobijo neposredno od osebe, na katero se nanašajo. Za namen zagotavljanja intervencijskih voženj v skladu z zakonom na zahtevo od upravljavca skupne evidence kazenskih točk pridobijo tudi podatke o številu kazenskih točk za posameznega gasilca – voznika in od upravljavca evidence vozniških dovoljenj in kazenske evidence podatke o izpolnjevanju pogojev za vožnjo vozila s prednostjo.

#### 22č. člen

(upravičenost do vpogleda v evidence)

(1) Osebne podatke, določene v 22., 22a. in 22b. členu tega zakona smejo obdelovati upravljavci določeni v tem zakonu za opravljanje svojih nalog in v skladu s pravili gasilskih organizacij, Uprava RS za zaščito in reševanje za opravljanje nalog v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in zakonom, ki ureja varstvo pred požarom, inšpekcijski organi in druge pravne in fizične osebe, ki imajo za njihovo obdelavo zakonski pravni temelj v področnih predpisih.«.

### 24. člen

V 23. členu se za besedno zvezo »opremljanje gasilskih enot« izbriše besedilo »ter načrtom

varstva pred požarom«.

Črta se tretji odstavek.

## **25. člen**

V 24. členu se v drugem odstavku v 2. točki za besedo »usposabljanje« izbriše vejica in izbriše beseda »urjenje«. V istem odstavku se beseda »kondicijsko« nadomesti z besedo »psihofizično«.

## **26. člen**

V 26. členu se v tretjem odstavku za besedno zvezo »vodja intervencije« doda vejica in besedilo »oziroma vodja usposabljanja, kjer«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Občina lahko za prostovoljne gasilce zagotavlja tudi druge oblike zavarovanja.«.

Dosedanji četrti do sedmi odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane osmi odstavek se na besedo »nastale« izbriše besedilo » v nesreči pri gašenju in reševanju, na vajah ali med šolanjem« in se doda besedilo »pri izvajanju operativnih nalog«.

## **27. člen**

V 27. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek krije država neposredne stroške, ki nastanejo iz naslova aktiviranega državnega načrta, na podlagi meril, ki jih določi vlada.«.

## **28. člen**

V 28. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki delujejo na zaokroženem industrijskem kompleksu lahko ustanovijo tudi skupno gasilsko enoto. V tem primeru se mora pri ugotavljanju povečane nevarnosti nastanka požara, eksplozije ali druge posebne nevarnosti, upoštevati najvišja stopnja nevarnosti na območju na katerem se ustanovi enota, pri določitvi vrste in obsega gasilske enote na podlagi predpisanih meril pa seštevek vseh parametrov v vseh gospodarskih družbah, za katere je enota ustanovljena.

Pravice in obveznosti za ustanovitev in delovanje skupne gasilske enote ustanovitelji uredijo

z medsebojno pogodbo.«

Dosedanji tretji do peti odstavek postanejo četrti do šesti odstavek.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek se v celotnem odstavku izbriše besedna zveza »požarne straže in izvajanje drugih«.

## **29. člen**

V IV. poglavju se v naslovu izbriše besedna zveza »izobraževanje in«.

## **30. člen**

30. člen se spremeni tako, da se glasi:

»30. člen

(usposabljanje)

(1) Za usposabljanje s področja gasilstva pri ministrstvu pristojnemu za gasilstvo deluje Gasilska šola, ki izvaja vsa usposabljanja poklicnih gasilcev, zahtevnejša usposabljanja prostovoljnih gasilcev in druga usposabljanja.

(2) V Gasilski šoli deluje kot svetovalni organ Programski svet, ki ga imenuje minister izmed predstavnikov Uprave RS za zaščito in reševanje, občin, Gasilske zveze Slovenije, Združenja slovenskih poklicnih gasilcev in drugih strokovnjakov.

(3) V Gasilski šoli se lahko preizkuša gasilska zaščitna in reševalna oprema ter izdajajo certifikati, če si šola pridobi dovoljenje za opravljanje te dejavnosti v skladu s predpisi.«

## **31. člen**

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

»31. člen

(programi za usposabljanje)

(1) Minister na predlog Uprave RS za zaščito in reševanja in v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije določi zahtevnejša usposabljanja prostovoljnih gasilcev iz prvega odstavka 30. člena.

(2) Gasilska zveza Slovenije izvaja nezahtevna usposabljanja prostovoljnih gasilcev.

(3) Uprava RS za zaščito in reševanje v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije uskladi, programe za temeljno in dopolnilno usposabljanje prostovoljnih gasilcev in programe za izpite prostovoljnih gasilcev.

(4) Uprava RS za zaščito in reševanje v sodelovanju z Združenjem slovenskih poklicnih

gasilcev uskladi programe za usposabljanje poklicnih gasilcev in programe za strokovne izpite poklicnih gasilcev.

(5) Minister predpiše programe iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

### **32. člen**

36. člen se spremeni tako, da se glasi:

»36. člen

(aktiviranje gasilskih enot)

(1) V občini se zagotavlja enotno obveščanje in aktiviranje gasilskih enot v skladu z operativnimi gasilskim načrtom občine, katerega sestavni del je tudi načrt obveščanja in aktiviranja gasilskih enot. Operativni gasilski načrt občine izdela gasilsko poveljstvo občine ali gasilska zveza, ki povezuje le prostovoljna gasilska društva te občine, potrdi pa ga župan oziroma oseba, ki jo on pooblasti. V kolikor se izdela enotni operativni gasilski načrt in načrt obveščanja in aktiviranja gasilskih enot za več občin ga izdela poveljstvo pristojne gasilske zveze v sodelovanju z občinskimi poveljstvi. Načrt obveščanja in aktiviranja gasilskih enot, pred podpisom župana ali osebe ki jo on pooblasti, potrdi pristojna izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje. Podpisan načrt je treba predložiti centru za obveščanje, pristojnemu za aktiviranje gasilcev v občini.

(2) Kadar gre gasilska enota občine na intervencijo zaradi požara ali druge nesreče, mora vodja gasilske enote ali intervencije o tem obvestiti pristojni center za obveščanje.

(3) Za obveščanje in aktiviranje v primeru gasilskih intervencij veljajo predpisi, ki urejajo opazovanje in obveščanje na področju zaščite in reševanja.

(4) Aktiviranje gasilskih enot iz več občin se izvaja v skladu z operativnimi gasilskimi načrti, načrti zaščite in reševanja, medsebojnimi pogodbami ali sporazumi med občinami oziroma na podlagi odločitve regijskega ali državnega poveljnika Civilne zaščite, če z državnim načrtom aktiviranje gasilskih enot ni predvideno. Pri tem se mora zagotoviti, da v občini, na katero se odločitev nanaša, ostanejo gasilske enote v takem obsegu, ki zagotavlja nujno intervencijsko pripravljenost v občini.

(5) Aktiviranje operativnih gasilskih enot, ki opravljajo naloge širšega pomena, se izvaja na podlagi načrtov aktiviranja, ki jih v sodelovanju z enotami izdela Uprava RS za zaščito in reševanje.

(6) Gasilske enote uporabljajo zveze v sistemu zaščite in reševanja.

(7) Za aktiviranje operativnih enot preko sistema javnega alarmiranja se uporablja gasilski znak, ki ga določi Vlada Republike Slovenije.«.

### **33. člen**

V 36a. členu se v prvem odstavku za besedo »opravljanju« besedilo »nalog zaščite, reševanja in pomoči zaradi požara ali druge nesreče« nadomesti z besedilom »splošnih operativnih nalog gasilstva«.

### **34. člen**

40. člen se spremeni tako, da se glasi:

»40. člen

(vodenje intervencij)

(1) Intervencije vodi poveljnik ali drugi poveljujoči gasilske enote na območju katere je požar ali druga nesreča (vodja intervencije) v skladu z zakonom in pravili gasilske službe. Vodja intervencije je lahko tudi poveljujoči določeni formacijski sestavi, usposobljen za vodenje določenih intervencij. Ukazi in navodila vodje intervencije so obvezni za vse gasilce, ki sodelujejo v intervenciji. Posameznik lahko izvršitev ukaza ali navodila odkloni le, če bi s tem storil kaznivo dejanje oziroma če mu je naložena naloga, za katero ni usposobljen niti opremljen in je zato neposredno ogroženo njegovo življenje.

(2) Intervencije, pri katerih sodeluje več gasilskih enot, vodi vodja intervencije v skladu s prejšnjim odstavkom. Ob prihodu poveljujočega višje kategorizirane enote, višjega po činu oziroma višjega po operativni funkciji mu preda vodenje intervencije, razen če se ne sporazumeta drugače. Vsi poveljujoči gasilskim enotam in drugih reševalnih enot sestavljajo operativno vodstvo intervencije, ki je odgovorno vodji intervencije. Operativni vodje formacijskih sestavov so odgovorni za svoje odločitve.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek vodi intervencijo v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto, poveljujoči te enote, razen, če sporazumno ne preda vodenja poveljujočemu enote, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, kjer stoji gospodarska družba, zavod ali druga organizacija.

(4) Poveljujoči višje kategorizirane enote, ne glede na drugi in tretji odstavek, mora ponovno prevzeti vodenje intervencije, če je očitno, da vodja intervencije vodi intervencijo napačno ali bistveno v nasprotju s pravili gasilske službe. V takem primeru lahko poveljujoči višje kategorizirane enote kadarkoli prevzame vodenje intervencije.

(5) V primeru velikih požarov in drugih nesreč vodja intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami pristojnega poveljnika za civilno zaščito.«.

### **35. člen**

V 41. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Stroške odrejenih ukrepov ter zavarovanja odgovornosti za škodo, ki je posledica odrejenih ukrepov iz prvega in drugega odstavka pokrije lokalna skupnost oziroma država.«.

### **36. člen**

V 45. členu se v prvem odstavku besedilo »od 300.000 do 3.000.000 tolarjev« nadomesti z

besedilom »od 1.300 do 13.000 evrov«.

V drugem odstavku se besedilo »od 100.000 do 500.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 2.500 evrov«.

### **37. člen**

V 46. členu se v prvem odstavku besedilo »200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »850 evrov«.

V drugem odstavku se besedilo »200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »500 evrov«.

### **38. člen**

V 47. členu se v prvem odstavku besedilo »200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »850 evrov«.

## **PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA**

### **39. člen**

(uskladitev predpisov)

Organi, določeni s tem zakonom, so dolžni izdati izvršilne predpise v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

### **40. člen**

(pričetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

### III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

#### 1. člen

V drugem odstavku člena je določeno katere naloge se opravlja v javnem interesu in se zato opravljajo brezplačno (splošne operativne naloge)..

Dodan je nov tretji odstavek, ki omogoča gasilstvu opravljanje drugih operativnih nalog gasilstva (le te so bolj podrobno opredeljene v 4. členu, kjer so razloženi pojmi in njihov pomen) kot pridobitno dejavnost, kar je bilo v sedanjem zakonu nedefinirano, so pa te naloge zelo pomembne za delovanje sistema kot celote.

#### 2. člen

Uveden je nov pojem »operativne naloge gasilstva«, ki se deli na splošne in druge operativne naloge. Pojem je nadomestil dosedanje naštevane nalog gasilstva, ki so v razlagi pojma v 5. členu opredeljene. S tem pojmom se nadomešča tudi pojem »storitve«. Splošne Operativne naloge gasilstva med vsemi ostalimi zajemajo tudi usposabljanje, le to pa predlagani pojem »urjenje«, ki ga ni v slovarju slovenskega knjižnega jezika.

V drugem odstavku člena je vgrajena tudi »varovalka«, da opravljanje drugih operativnih nalog ne sme onemogočati opravljanja splošnih operativnih nalog gasilstva, ki so neprofitne.

#### 3. člen

V tretji točki je pri definiciji poklicnega gasilca dodan poudarek »in je zaključil usposabljanje za poklicne gasilce«, ki nedvoumno iz pojma poklicnega gasilca izloči vse ostale, ki tega usposabljanja nimajo, kar je v sedanjem besedilu zakona ni bilo tako natančno določeno. dvoumno oziroma zavajajoče.

V točki 5 je opredeljen pojem »Gasilec pripravnik«, kot član prostovoljnega gasilskega društva, ki je dopolnil starost najmanj 16 let in je opravil predpisano usposabljanje za gasilca

V točki 6 je opredeljen pojem »gasilec veteran«. Je član gasilskega društva, ki po dopolnjeni predpisani starosti nadaljuje z opravljanjem gasilske službe.

V točkah sedem in osem člena so opredeljene splošne in druge operativne naloge gasilstva. Splošne operativne naloge so vse tiste, ki se izvajajo kot sestavni del javne gasilske službe, oziroma vse tiste, ki so pomembne za varno, kakovostno in ustrezno izvajanje javne gasilske službe in drugih splošnih nalog gasilstva. Za druge operativne naloge zakon je dana možnost, da se opravljajo pridobitno, ker gre za naloge, ki jih lahko opravlja gasilstvo in se deloma skozi te naloge oziroma storitve tudi financira (nabava opreme, vzdrževanje in gradnja objektov...)

V deveti točki je natančneje določeno, da je intervencija spada med izvajanje »splošnih« operativnih nalog gasilstva, tudi zato, ker je le ta lahko sestavljena iz kombinacije več različnih nalog, ki sodijo v splošne ali druge naloge gasilstva.

V točki 14 je dodan nov pojem »gasilske nepremičnine«, ki zajema zemljišča s pripadajočimi sestavinami, ki jih gasilske enote uporabljajo za izvajanje svoje dejavnosti (gasilske

domove, orodišča, vadbene objekte, parkirišča...). Z uporabo novega pojma v zakonu je poenostavljena opredelitev in uporaba le teh v kar nekaj členih.

V šestnajsti točki je vrinjena besedna zveza »ki je sposobna samostojno opravljati«, ki je osnovni pogoj za gasilsko poklicno ali prostovoljno enoto.

V devetnajsti točki kjer govorimo o gasilskih organizacijah je zaradi boljšega razumevanja črtana besedna zveza »in njihove enote«, ker je le ta povzročala zmedo, saj enota ni organizacija, je le njen operativni del in poklicne gasilske enote opredeli kot javni zavod ali drugo organizacijsko obliko, ki poklicno opravlja gasilsko službo.

Dodana je točka 23, v kateri je opredeljen čas intervencije, ki obsega čas od prejema poziva za aktiviranje do povratka v matično enoto ter vzpostavitev enote v pripravljenost za naslednjo intervencijo.

#### 4. člen

V drugem odstavku člena je črtan del napovednega stavka, ker se načrt varstva pred požarom več ne izdeluje.

Črtana je v drugi točki tudi obveznost občine, da ureja alarmiranje, ker je Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami to nalogo dal državi.

V spremenjeni četrti točki je črtano izobraževanje, ker le tega v sistemu ne izvajamo in je v usposabljanje vključeno tudi urjenje. Prav tako je črtano tudi dopolnilno usposabljanje, ker je uveden splošen pojem usposabljanje.

V peti točki je dosedanje besedilo spremenjeno v povezavi z uvedbo pojma »gasilskih nepremičnin«. Sedma točka je bolj natančno in razumljivo določila, da občina zagotavlja povračilo škode povzročene tretjim osebam zaradi opravljanja operativnih nalog gasilstva na intervencijah.

Tretji odstavek je spremenjen tako, da bolj natančno opredeli, da občina zagotavlja opravljanje splošnih operativnih nalog gasilstva preko gasilskih organizacij, s čimer ni dvoma, da za druge operativne naloge občina ne skrbi in so naloga – dejavnost gasilske organizacije.

#### 5. člen (naloge širših samoupravnih lokalnih skupnosti)

V sedmem členu je dodan drugi odstavek, ki omogoča (lahko) gasilskim organizacijam oblikovanje gasilskih regij kot vmesne ravni med občinskimi gasilskimi zvezami in Gasilsko zvezo Slovenije.

#### 6. člen

V prvem odstavku člena je spremenjen vrstni red točk, ki je tako bolj smiselno urejen in sicer od splošnih do specifičnih nalog.

V tretji točki so v naloge zaščite in reševanja, ki jih sofinancira država dodane tudi nesreče v železniških predorih.

V drugem odstavku je dana podlaga za določitev gasilskih enot širšega pomena (GEŠP), ki

jih vlada določi za opravljanje nalog širšega pomena (nesreče z nevarnimi snovmi, naloge tehničnega reševanja v prometu, nesreče na tekočih in stoječih vodah, nesreče v cestnih in železniških predorih) in dodano besedilo, ki nalaga pripravo načrta aktiviranja enot širšega pomena za izvajanje nalog, ki jim jih je dala vlada z uredbo (GEŠP). Pogodbe za sofinanciranje dejavnosti širšega pomena z imenovanimi enotami sklene Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki mora pred sklenitvijo le te obvestiti občinski organ pristojen za organizacijo javne gasilske službe v občini, na območju katere deluje gasilska enota. Prav tako je na koncu dodan stavek: »Vlada Republike Slovenije predpiše čase izvoza posameznih kategorij gasilskih enot«. Z aktom bodo predpisani časi izvozov vseh kategorij gasilskih enot in ne samo za GEŠP.

Tretji odstavek daje pristojnemu ministru podlago, da lahko predpiše tako skupinsko kot osebno zaščitno opremo za gasilce, merila za sklenitev zavarovanj za operativne gasilce za primer smrti in trajne ali začasne izgube delovne zmožnosti. Prav tako izhajajoč iz odstavka predpiše merila in roke za periodično ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti ter programe za opravljanje preizkusa znanja in strokovne izpite operativnih gasilcev. V sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev pa predpiše uniformo, čine in oznake tako prostovoljnih kot poklicnih gasilcev, kot tudi vsebino gasilske izkaznice.

## 7. člen

Iz člena je črtana besedna zveza »načrtom varstva pred požarom« in zamenjana z besedno zvezo »operativnim gasilskim načrtom«, ker je prvotno besedno zvezo oziroma dokument črtal Zakon o varstvu pred požarom ob zadnji spremembi.

## 8. člen

Pomembna sprememba je v tretjem odstavku tega člena, ki se po novem glasi: »Obseg in način opravljanja javne gasilske službe se določi zlasti v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, časi, določenimi za izvoz gasilskih enot ter načrti zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah občine«. Veljavno besedilo zahteva določitev časov za prihod gasilskih enot na kraj nesreče, kar je bilo ocenjeno kot neizvedljivo na območju celotne države (kombinacija poklicnih in predvsem prostovoljnih struktur), ki tega preprosto ne morejo zagotavljati, zagotavljajo pa lahko določene čase izvoza glede na posamezno kategorijo enote.

V četrtem odstavku je kot pomembna vsebina pogodbe za opravljanje javne gasilske službe dodano tudi zagotavljanje sredstev za vzdrževanje gasilske zaščitne in reševalne opreme, saj je ta strošek zaradi zahtevnosti in kompleksnosti posameznih elementov vedno višji in zahteva specialna znanja.

V šestem odstavku člena je dodano besedilo »in prostovoljnimi industrijskimi gasilskimi enotami«, saj je poleg sodelovanja poklicnih gasilskih enot s prostovoljnimi gasilskimi enotami pomembno tudi sodelovanje s prostovoljnimi industrijskimi gasilskimi enotami, ker so praviloma tudi te del javne gasilske službe in je tako sodelovanje potrebno.

## 9. člen

Za poenostavitev in jasnejšo razlago prvega odstavka je bila črtana besedna zveza »tisti

gasilci«.

V členu je bil dodan drugi odstavek, ki se glasi:« V gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki imajo organizirano svojo operativno gasilsko enoto, lahko le ta izvaja tudi požarno stražo na svojem območju«. S tem smo omogočili, da požarno stražo v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji izvajajo gasilci lastne gasilske operativne enote, če jo imajo organizirano.

#### 10. člen

Spremenjen je tretji odstavek člena, ki je tako bolj nazorno opisal gasilskega poveljnika in gasilsko poveljstvo občine in glasi:« Gasilski poveljnik in gasilsko poveljstvo občine sta odgovorna za izvajanje javne gasilske službe v skladu z merili, elaboratom javne gasilske službe in operativnim gasilskim načrtom, v skladu s pogodbo o opravljanju lokalne javne gasilske službe in načrti zaščite in reševanja. Gasilski poveljnik občine vodi gasilsko poveljstvo občine in večje gasilske intervencije. Gasilski poveljnik občine je član štaba Civilne zaščite občine«.

#### 11. člen

V celotnem členu se uporablja nov pojem »gasilske nepremičnine«. Dodani so trije novi odstavki 5., 6. in 7. V peti odstavek je prenesena določba iz prehodnih in končnih določb (50. člen) s spremembo prometnega davka v DDV. Šesti odstavek pa eksplicitno določa, da društvo brez soglasja občine ne more odtujiti stvari, ki jih je občina financirala. Zadnji odstavek nalaga vladi, da podrobneje določi zaščitno in reševalno opremo ter gasilske nepremičnine.

#### 12. člen

V členu se je tako kot v vseh drugih členih besedilo »preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah« nadomestilo z besedilom »operativne naloge gasilstva« in se črtala besedna zveza »režijski obrat«, ker takih oblik več ni.

#### 13. člen

V prvem odstavku 12.a člena je jasneje definiran kandidat za poklicnega gasilca ter zahteve po izobrazbi usklajene z veljavnimi predpisi na tem področju.

Drugi odstavek člena jasneje določa, da pravico do sklenitvi delovnega razmerja kandidat za poklicnega gasilca pridobi, ko opravi usposabljanje v Gasilski šoli po programu za poklicnega gasilca. Dodana je tudi varovalka, ki delodajalca obvezuje, da novo pogodbo o zaposlitvi z poklicnim gasilcem sklene najkasneje v tridesetih dneh po prejemu dokazila o zaključku usposabljanja. Prav tako je črtan »strokovni izpit«, ker je po omenjenem programu ta strokovni izpit že zaključni izpit po programu usposabljanja v Gasilski šoli.

#### 14. člen

Na novo sta definirana : poklicni gasilec, ki kot operativni vodja vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti in določeni pogoji za to, kot tudi poklicni gasilec, ki kot poveljnik vodi operativno delo ter predpisani pogoji za to. Pri zahtevah po izobrazbi so upoštevane tako

»prejšnje« stopnje izobrazbe, kot tudi po bolonjskih stopnjah. Zaradi zatečenega stanja je v prehodnih in končnih določbah predpisan rok, v katerem mora izpolniti pogoje, če hoče nadaljevati z delom.

Dodan je tretji odstavek, ki določa pogoje za priznavanje poklicne kvalifikacije državljanom Evropske unije, Švicarske konfederacije ali državljanom drugih držav, s katerimi je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum.

#### 15. člen

Iz prvega odstavka je črtana besedna zveza »preizkus znanja«, ki za nadaljevanje dela poklicnega gasilca ni potreben.

V drugem in tretjem odstavku je črtan veznik »in« in dodan »ali«, s čimer so nedvoumno izražene zahteve, da morata biti uspešno opravljeni tako preizkus psihofizičnih sposobnosti kot zdravniški pregled, za nemoteno nadaljevanje dela poklicnega gasilca na ustreznem delovnem mestu.

#### 16. člen

Posodobljen je prvi odstavek člena, kjer so v veljavnih predpisih, ki urejajo delovna razmerja in plače javnih uslužbencev dodana še kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti. Dodan je tudi zadnji stavek v odstavku, ki ureja dodatek za stalnost poklicnim gasilcem, ki opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči, v višini 0,33%, pod pogojem, da le te opravljajo več kot pet let. (delavcem na področju zaščite in reševanja pripada dodatek po 10 (desetih) letih dela)

Skladno z dopolnjenimi pojmi (opravljanje operativnih nalog gasilstva) je spremenjen tudi osmi odstavek tega člena.

#### 17. člen

Prvi odstavek se spremeni v skladu z dopolnjenimi pojmi v noveli zakona. V drugem stavku se izločijo nepotrebni vezniki. Tudi drugi odstavek je spremenjen v skladu z dopolnjenimi pojmi v zakonu, ki natančno opredeli intervencijo in čas trajanje intervencije.

#### 18. člen

Naslov člen in prvi odstavek natančneje opredelita oz. definira, da lahko operativne naloge gasilstva opravlja prostovoljni operativni gasilec.

Prva in druga točka prvega odstavka se dopolni v skladu z dopolnjenimi pojmi v noveli zakona. V drugem odstavku se izpusti predpisan preizkus znanja, saj predpisan nivo znanja prostovoljni operativni gasilci pridobijo z izpitom za operativnega gasilca.

Četrta točka prvega odstavka starostno omejitev za prostovoljnega operativnega gasilca zvišuje na 65. let in enotno ureja za ženske in moške. Dodana je diktacija, da lahko oseba naloge prostovoljnega operativnega gasilca opravlja tudi po 65 letu starosti, če je ustrezno psihofizično in zdravstveno sposobna.

#### 19. člen

Dodan je celoten člen, ki ureja status gasilca pripravnika, podobno kot je že opredeljen v pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev. Opredeljuje minimalno starost in predpisano usposabljanje. Drugi odstavek definira, da lahko pripravnik sodeluje na intervencijah in pod vodstvom mentorja izvaja naloge, ki niso nevarne za zdravje in življenje ljudi. Tretji odstavek določa, da se mora za mladoletnega gasilca pripravnika pridobiti soglasje staršev ali skrbnikov, da mladoletniku dovoljujejo izvajanje operativnih nalog gasilstva.

#### 20. člen

Člen definira, da se lahko prostovoljno gasilsko društvo ustanovi na podlagi ocen ogroženosti (požarne in drugih ogroženosti), ki jih pristojni organi izdelajo za območje.

V druga točka se spremeni, da je zapisana z uporabo novega pojma »operativne naloge gasilstva«.

#### 21. člen

V členu se uporabi nov pojem »operativne naloge gasilstva«

Poenostavljen je drugi odstavek, ki se sedaj glasi:« Prostovoljna operativna gasilska enota se organizira in opremi v skladu s predpisanimi merili«.

Tretji odstavek se črta, saj evidence prostovoljnih gasilskih enot in gasilcev ureja nov 22a. člen.

#### 22. člen

Člen opredeljuje, da Ministrstvo pristojno za gasilstvo oz. MORS - Uprava RS za zaščito in reševanje zbira podatke in vodi evidenco o usposabljanjih in strokovnih izpitih poklicnih gasilcev. V evidenci se vodijo podatki o vseh poklicnih gasilcih, ki so pridobili poklic gasilca, opravili strokovni izpit in druga usposabljanja.

V drugem odstavku so določeni osebni podatki, ki se vodijo o poklicnih gasilcih, ki so pridobili poklic gasilca.

#### 23. člen

Členi od 22a. do 22č. urejajo evidence gasilcev in sicer:

##### 22a. člen

Člen določa, da Gasilska zveza Slovenije, gasilske zveze in prostovoljna gasilska društva vodijo evidenco o prostovoljnih gasilskih enotah in za namen evidence zbirajo osebne podatke, ki so opredeljeni v nadaljevanju odstavka.

Drugi odstavek 22a. člena določa, da se pri podatku o stopnji izobrazbe pripne kopija spričevala oz. diplome v elektronski obliki, ki potrjuje stopnjo izobrazbe. Podatek o stopnji izobrazbe je potreben za pristop do določenih temeljnih usposabljanj in usposabljanj za specialnosti. Določa tudi, da se podatku o datumu zdravstvenega pregleda pripne kopija zdravniškega spričevala v elektronski obliki.

Tretji odstavek določa, da se o podpornih in častnih članih in članih mlajših od 18 let vodi

manjši obseg osebnih podatkov.

#### 22b. člen

Člen določa, da Združenje slovenskih poklicnih gasilcev (ZSPG), javni gasilski zavodi in poklicne industrijske gasilske enote, ki so vključene v ZSPG evidenco o poklicih gasilskih enotah in zaposlenih poklicnih gasilcih in za namen evidence zbirajo osebne podatke, ki so opredeljeni v nadaljevanju odstavka.

Drugi odstavek 22a. člena določa, da se pri podatku o stopnji izobrazbe pripne kopija spričevala oz. diplome v elektronski obliki, ki potrjuje stopnjo izobrazbe. Določa tudi, da se podatku o datumu zdravstvenega pregleda pripne kopija zdravniškega spričevala v elektronski obliki.

Tretji odstavek določa, da se o podpornih in častnih članih ter veteranih vodi manjši obseg osebnih podatkov.

#### 22c. člen

Člen določa način pridobivanja podatkov in sicer se pridobivajo neposredno od osebe na katero se nanašajo. Določa tudi, da lahko gasilska organizacija pod pogoji navedenimi v predpisih, od upravitelja evidence vozniških dovoljenj pridobijo podatke o izpolnjevanju pogojev za vožnjo vozil s prednostjo.

#### 22č. člen

Člen določa upravičence, ki smejo obdelovati osebne podatke in določajo pod katerimi pogoji in kateri namen jih lahko obdelujejo.

#### 24. člen

V prvem odstavku 23. člena se črta določba » ter načrtom varstva pred požarom«. Kategorije gasilskih enot in možnost ustanovitve poklicnega jedra v enotah IV. in V. kategorije določajo Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot. Načrte varstva pred požarom so nadomestili operativni gasilski načrti občine, ki na oblikovanje poklicnih jeder nimajo vpliva.

Celotni tretji odstavek se črta, ker gasilske zveze niso gasilske enote in ne izvajajo operativnih nalog gasilstva.

#### 25. člen

V 24. členu se črta beseda »urjenje«. Tudi permanentna gasilska usposabljanja se uvršča med usposabljanja. Besedo »kondicijsko« se nadomesti z besedi »psihofizično«, ki se uporablja tudi v ostalih določbah zakona in je tudi splošno uporabljen pojem.

#### 26. člen

V tretjem odstavku 26. člena se doda, da je tudi vodja usposabljanja ugotovi čas in nastanek poškodbe, ki nastane med usposabljanjem prostovoljnih gasilcev.

Četrti odstavek daje občinam možnost, da lahko za prostovoljne gasilce zagotovijo tudi

druge oblike zavarovanj, ki lahko izboljšajo status prostovoljnih operativnih gasilcev.

Sedmi odstavek se spremeni z novim pojmom »operativnih nalog«, ki ga določa novela zakona.

#### 27. člen

Z novelo 27. člena zakona se obveznost plačila neposrednih stroškov, ki ob večjih požarih ali drugih nesrečah nastanejo operativnim gasilskim enotam ter njihovim gasilcem, prenaša tudi na nivo države.

Dopolnitev določa, da država krije navedene stroške v primerih, v katerih sodelujejo operativni gasilci, ko je aktiviran državni načrt zaščite in reševanja, ki ga v okviru svojih pristojnosti aktivira Poveljnik Civilne zaščite. Gre torej za velike požare ali druge nesreče, katerih obseg presega zmožnosti posamezne lokalne skupnosti in za katere so na podlagi ocen ogroženosti izdelani državni načrti zaščite in reševanja.

Zaradi zagotavljanja transparentnosti plačil navedenih stroškov je prevedena tudi izdelava podrobnih meril, ki jih bo sprejela Vlada RS.

#### 28. člen

Novela 28. člena prinaša pomembno novost pri organiziranju operativnih gasilskih enot v gospodarskih družbah, ki so dolžne v skladu s tem zakonom organizirati operativno gasilsko enoto.

Do sedaj je morala vsaka gospodarska družba organizirati svojo lastno gasilsko enoto kar seveda predstavlja tudi precej velik finančni strošek, tako za samo organiziranje kot tudi za delovanje enote. Z novelo pa se uvaja možnost, da se na posameznih zaokroženih industrijskih kompleksih organizira tudi skupna gasilska enota za več gospodarskih družb, ki opravljajo svojo dejavnost na tem območju. Take enote bodo praviloma višje kategorije, kot bi jih morale organizirati posamezne gospodarske družbe na tem območju, kar pomeni, da bodo imele večje število gasilcev, več in boljše osebno in skupno opremo, vsekakor pa bodo za ustanovitelje predstavljale nižje stroške kot bi sicer znašali v primeru njihove lasne enote.

Pomembno pa je tudi dejstvo, da bodo take enote zaradi večjega števila gasilcev in opreme predstavljale tudi bistveno večjo operativno pripravljenost za primer požara in druge nesreče, kar pa je ob intervencijah pomembno, hitro in učinkovito pogašeni požari so za nadaljnje delovanje, marsikdaj tudi za obstoj, posamezne gospodarske družbe izjemnega pomena.

#### 29. člen

V skladu z razlikovanjem pomena pojmov izobraževanje in usposabljanje se iz naslova IV. poglavja črta beseda izobraževanje. Gasilske organizacije izvajajo kratkotrajne oblike pridobivanja znanj, veščin in kompetenc gasilcev. Te oblike uvrščamo med usposabljanja.

#### 30. člen

V prvem odstavku 30. člena se v povezavi s poenotenjem pojmov in povezavi z naslovom zakona uporabi pojem »ministrstvu pristojnem za gasilstvo«. Člen določa, da Gasilska šola izvaja vsa usposabljanja poklicnih gasilcev, zahtevnejša usposabljanja prostovoljnih

gasilcev ter druga usposabljanja, kot so usposabljanja gasilcev in drugih pripadnikov sil zaščite, reševanja in pomoči iz tujine.

Drugi odstavek določa, da v Gasilski šoli deluje Programski svet, ki ima vlogo svetovalnega organa. Programski svet imenuje minister pristojen za gasilstvo, sestavljajo ga predstavniki URSZR, GZS in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev (ZSPG).

Tretji odstavek ostaja nespremenjen.

### 31. člen

Člen ureja programe za usposabljanje. Prvi odstavek 31. člena določa, da minister pristojen za gasilstvo oz. URSZR v sodelovanju z GZS določi, katera usposabljanja prostovoljnih gasilcev, glede na zahtevnost programa in izvedbe sodijo med zahtevnejša usposabljanja prostovoljnih gasilcev. Drugi odstavek določa, da manj zahtevna usposabljanja prostovoljnih gasilcev izvaja GZS. Tretji odstavek določa, da URSZR v sodelovanju z GZS uskladi programe za temeljno in dopolnilno usposabljanje prostovoljnih gasilcev in programe za izpite prostovoljnih gasilcev. Četrty odstavek določa, da URSZR v sodelovanju z ZSPG uskladi programe za usposabljanje poklicnih gasilcev in programe in programe za strokovne izpite poklicnih gasilcev.

### 32. člen

Novi 36. člen podrobneje in bolj transparentno ureja način obveščanja in aktiviranja operativnih gasilskih enot v lokalih skupnostih in enot širšega pomena, ki jih za opravljanje najzahtevnejših operativnih gasilskih nalog pri reševanju ob prometnih nesrečah na cestah, reševanju na vodotokih ter ob nesrečah z nevarnimi snovmi, z uredbo določi vlada RS.

Posamezne operativne gasilske enote se v lokalnih skupnostih aktivirajo na podlagi operativnih gasilskih načrtov občine, katerih sestavni del so tudi načrti obveščanja in aktiviranja operativnih gasilskih enot. Navedene načrte izdelajo pristojna gasilka poveljstva občin oziroma pristojna gasilska zveza, v kolikor so v občini organizirane le prostovoljne operativne gasilske enote, v obeh primerih pa načrt potrdi župan oziroma od njega pooblaščen oseb.

Določba dopušča tudi možnost izdelave enotnega operativnega gasilske načrta ter načrta obveščanja in aktiviranja za več občin, v kolikor se o tem dogovorijo. V tem primeru načrt pripravi pristojna gasilska zveza, v katero se povezujejo posamezna občinska društva v sodelovanju z gasilskimi poveljstvi občin, potrdijo pa ga vsi župani občin za katere je izdelan skupni načrt.

Ker obveščanje in aktiviranje operativnih gasilskih enot izvajajo pristojni centri za obveščanje, ki so organizirani v okviru Uprave RS ta zaščito in reševanje, mora zaradi zagotavljanja enotnega sistema obveščanja in aktiviranja na območju države, načrte potrditi pristojna izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje, potem pa se s podpisom potrjene načrte županov ali od njih pooblaščenih oseb pošlje v izvajanje pristojnim regijskim centrom za obveščanje.

Določba ureja tudi primere, ko je zaradi večjih nesreč potrebno aktiviranje operativnih gasilskih enot iz več občin, ki se izvaja v skladu z operativnih gasilskimi načrti, načrti zaščite in reševanja, medsebojnimi pogodbami ali sporazumi med občinami oziroma na podlagi

odločitve regijskega ali državnega poveljnika Civilne zaščite, pri tem pa mora biti vedno zagotovljena tudi nujna intervencijska pripravljenost v posameznih občinah.

Določba na novo ureja tudi obveščanje in aktiviranje enot, ki so z vladno uredbo določene za opravljanje nalog širšega pomena, le te se aktivirajo na podlagi načrtov aktiviranja, ki jih v sodelovanju s pristojnimi enotami, izdela Uprava RS za zaščito in reševanje.

Določba uvaja tudi pomembno novost za aktiviranje operativnih gasilskih enot s posebnim znakom za aktiviranje operativnih gasilskih enot, ki ga določi Vlada RS. Dosedanja ureditev je že omogočala uporaba znaka za alarmiranje, in sicer znaka, ki je predpisan za opozorilo pred nesrečo, njegova uporaba pa je bila predpisana le za operativne gasilske enote na določenih, predvsem ruralnih območjih, z novelo pa je predvidena uporaba posebnega znaka na območju cele države.

### 33. člen

Z novelo 36.a člena se nekoliko širi obveznost delodajalcev oziroma pravica operativnih gasilcev za opravičeno odsotnost iz dela, seveda pa ob tem delodajalce pripadajo vse pravice, ki mu jih v takem primeru določa zakon o gasilstvu.

Do sedaj je bila odsotnost opravičena le za opravljanje nalog ob požarih oziroma drugih nesrečah, torej le za sodelovanje na intervencijah, sedaj pa se ta možnost širi na vse splošne operativne naloge, ki jih zakon opredeljuje pri razlagi pojmov. Splošne operativne naloge so tako operativne naloge gasilstva so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških in industrijskih nesrečah, opravljanje nalog zaščite in reševanja oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanje požarne straže ob razglašeni veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti naravnega okolja, in druge splošne reševalne naloge. Splošne operativne naloge gasilstva so lahko tudi preventivne ali operativne naloge v zvezi z varstvom pred požarom, varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami in druge kot na primer usposabljanje in vaje za izvajanje operativnih nalog gasilstva, vzdrževanje gasilske zaščitne in reševalne opreme za lastne potrebe, neobvezne oblike usposabljanj prebivalstva, sodelovanje z lastniki ali uporabniki objektov v zvezi z izdelavo požarnih načrtov.

Poenostavljeno povedano, so na novo med operativne gasilske naloge, zaradi katerih je gasilec opravičen odsotnosti iz dela, vštete tudi naloge, ki se nanašajo na izvajanje požarne straže in naloge v okviru usposabljanj, ki so jih do sedaj prostovoljni gasilci opravljali izključno v svojem prostem času in zato največkrat žrtvovali svoj dopust.

### 34. člen

Določba 40. člena podrobno ureja vodenje intervencije, ki je za učinkovito izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob požarih in drugih nesrečah izrednega pomena. Zahtevne in kompleksne naloge ob nesrečah se uspešno izvaja le tako, da vsaka enota, sestav ali posameznik natančno ve kaj mu je v določenem trenutku početi in kdo mu lahko dodeli izvajanje nalog. Pri tem se mora torej dosledno upoštevati načelo enostarešinstva.

Intervencije praviloma vodi poveljnik gasilske enote na območju katere je požar ali druga nesreča, vodja intervencije je lahko tudi poveljujoči določeni formacijski sestavi, usposobljen za vodenje določenih intervencij.

Ker na večjih intervencijah praviloma sodelujejo gasilske enote različnih kategorij, vodenje intervencije po prihodu višje kategorizirane enote, prevzame poveljujoči te enote, višji po činu ali po operativni funkciji, lahko pa se dogovorita, da zaradi kontinuitete vodenja intervencijo še naprej vodi dosedanji vodja. Prevzem vodenja je predviden predvsem zaradi upoštevanja načela enostarešinstva, ki temelji na hierarhiji vodenja, torej višjih po činu ali po položaju, ki imajo praviloma tudi več strokovnega znanja in izkušenj pri vodenju intervencij.

Nekoliko drugače je vodenje intervencij določeno za intervencije v gospodarskih družbah, ki imajo organizirane lastne poklicne gasilske enote. V teh gospodarskih družbah vodenje intervencij vedno vodi poveljujoči te enote, lahko pa se tudi on odloči, da vodenje preda poveljujočemu enote, ki na tem območju opravlja javno gasilsko službo. Navedena ureditev temelji na predpostavki, da poveljujoči enote v gospodarski družbi najbolj pozna vse stavbe, tehnološke postopke, požarno varnostno ureditev na območju gospodarske družbe in seveda tudi same nevarnosti ob nastanku požara ali druge nesreče v svoji gospodarski družbi. Kar posledično pomeni, da tudi najboljše ve kako pristopiti k izvajanju gašenja in drugih nalog ob intervenciji.

Dejstvo je, da je vodenje intervencij, še posebej večjih in kompleksnih, izjemno zahtevna in odgovorna naloga, kjer lahko pride do izgube življenj ljudi, ki se jih rešuje in tudi gasilcev ali drugih reševalcev, ki sodelujejo na intervenciji. Da bi se takim primerom karseda najbolj izognili, je predvidena tudi možnost, da v primeru večjih napak pri vodenju intervencije, vodenje intervencije prevzame poveljujoči višje kategorizirane enote.

V velikih in kompleksnih požarih in drugih nesrečah, poleg gasilcev, praviloma sodeluje tudi večje število drugih enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč, prav tako pa se aktivirajo tudi pristojni štabi Civilne zaščite, ki izvajajo svoje naloge na podlagi načrtov zaščite in reševanja. Za opisane situacije je predvideno, da mora vodja intervencije pri svojem delu upoštevati tudi usmeritve pristojnega poveljnika Civilne zaščite.

### 35. člen

Pri vodenju intervencij ima vodja intervencije izjemno zahtevne dolžnosti in tudi vrsto pravic, ki lahko povzročijo tudi zelo velik stroške, kar pa dosedanja zakonska ureditev ni urejala. Vodja intervencije lahko v določenih primerih, ko je ogroženo človeško življenje ali premoženje posega tudi v posamezne ustavne pravice, kot je recimo nedotakljivost stanovanja, v katerega lahko odredi vstop gasilcev ali drugih reševalcev. Lahko na primer odredi uporabo tujega prevoznega sredstva, odredi delno ali popolno porušitev objekta, odredi omejitev ali odvzem vode in še mnogo drugih ukrepov, ki posegajo v lastnino posameznikov in seveda posledično lahko povzročijo tudi veliko škodo in stroškov. Vsi navedeni ukrepi so nujni, saj se v mnogih primerih, predvsem v urbanih okoljih intervencije ne da učinkovito voditi in zagotoviti učinkovito in varno reševanje človeških življenj in njihove imovine,

Vse navedene ukrepe lahko vodja intervencije odredi le v primerih, če ne more zagotoviti učinkovitega reševanja ljudi in njihovega premoženja. Ta določba pa je precej splošna in neopredeljena, zato se v praksi lahko pojavijo tudi težave pri ugotavljanju objektivni dejstev za posamezne ukrepe, ki jih je odredil vodja intervencije, lahko pride tudi do tožb posameznikom, ki so bili zaradi odrejenih ukrepov oškodovani. Vse to pa so razlogi, da se z dopolnitvijo zakona ureja tudi dosedanja vrzel in dopolnitev 41. člena določa da stroške

odrejenih ukrepov ter zavarovanja odgovornosti za škodo, ki je posledica odrejenih ukrepov iz prvega in drugega odstavka pokrije lokalna skupnost oziroma država. S tem pa je vodja intervencije do neke mere razbremenjen nesorazmerne odgovornosti, predvsem odškodninske, pri odrejanju nujnih ukrepov.

Naj povemo, da je odveč skrb, da bi vodje intervencije zaradi novele odredili neustrezne in predvsem nesorazmerne ukrepe in s tem povzročali nepotrebno škodo ali stroške, v dosedanjem obdobju ni znan niti en sam primer takega ravnanja.

#### **IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO**

##### **2. člen**

(definicija gasilstva)

(1) Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba (v nadaljnjem besedilu: javna gasilska služba), katere trajno in nemoteno opravljanje zagotavljajo občine in država.

(2) Gasilstvo je humanitarna dejavnost, ki se opravlja v javnem interesu. Izvajanje gašenja, zaščite, reševanja in drugih operativnih nalog, ki jih izvaja gasilstvo ob nesrečah, je za prizadete in ogrožene brezplačno, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.

##### **3. člen**

(naloge gasilstva)

(1) Gasilske organizacije opravljajo naloge gašenja in reševanja ob požarih, druge, zlasti preventivne naloge varstva pred požarom, določene naloge zaščite in reševanja ljudi ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah ter določene storitve. Opravljanje storitev ne sme onemogočati opravljanja temeljnih nalog gasilskih organizacij.

(2) Operativnih nalog gasilstva ni mogoče opravljati kot pridobitne dejavnosti.

##### **5. člen**

(pojmi in njihov pomen)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Gasilec je oseba, ki je član ali delavec gasilske organizacije.
2. Prostovoljni gasilec je član prostovoljnega gasilskega društva.
3. Poklicni gasilec je delavec v poklicni gasilski enoti ali v poklicnem jedru druge gasilske enote oziroma delavec, ki opravlja operativne naloge gasilstva v gospodarski družbi, zavodu

ali drugi organizaciji.

4. Operativni gasilec je oseba, ki poklicno ali prostovoljno opravlja operativne naloge gasilstva v formacijskih sestavah gasilskih enot, izpolnjuje predpisane psihofizične ter zdravstvene zahteve in je strokovno usposobljena za opravljanje teh nalog.

5. Operativne naloge gasilstva so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških in industrijskih nesrečah, zaščita in reševanje oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, požarna straža ter druge splošne reševalne naloge. Operativne naloge gasilstva so tudi preventivne in operativne naloge v zvezi z varstvom pred požarom.

6. Intervencija je izvajanje operativnih nalog gasilstva.

7. Operativni gasilski načrt je načrt, ki ureja obveščanje in aktiviranje ter delovanje gasilskih enot in je sestavni del načrta varstva pred požarom občine.

8. Sistem obveščanja in aktiviranja gasilcev je del sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

9. Gasilska zaščitna oprema je oprema za osebno in skupinsko zaščito gasilcev pri izvajanju operativnih nalog gasilstva.

10. Gasilska reševalna oprema je vsako orodje, naprava ali sredstvo, ki je izdelano ali pridobljeno z namenom, da se uporablja za izvajanje operativnih nalog gasilstva.

11. Gasilska služba je poklicno ali prostovoljno opravljanje operativnih nalog gasilstva.

12. Gasilska enota je poklicna ali prostovoljna enota, ki opravlja operativne naloge gasilstva v določenih formacijskih sestavah gasilskih enot in izpolnjuje druge pogoje, določene s predpisi.

13. Poklicno jedro je skupina operativnih gasilcev, ki poklicno opravlja operativne naloge gasilstva v prostovoljni gasilski enoti, določeni z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot.

14. Formacijske sestave gasilskih enot so s pravili gasilske službe določeni sezname funkcionalnih dolžnosti, s katerimi se določajo gasilske skupine, oddelke, vode in druge enote za opravljanje operativnih nalog gasilstva.

15. Gasilske organizacije so prostovoljna gasilska društva in njihove enote, gasilske zveze, poklicne gasilske enote, organizirane kot javni zavodi, režijski obrati ali druge organizacijske oblike, ki poklicno opravljajo gasilsko službo.

16. Prostovoljno gasilsko društvo je humanitarna organizacija, v kateri fizične osebe prostovoljno delujejo in opravljajo naloge na področju gasilstva, varstva pred požarom in drugimi nesrečami ter opravljajo druge dejavnosti, ki so pomembne za razvoj in delovanje gasilstva. Člani prostovoljnega gasilskega društva so lahko tudi pravne osebe, če tako določa zakon.

17. Gasilska izkaznica je listina, v kateri so navedeni predpisani podatki, in je opremljena s fotografijo, s katero prostovoljni ali poklicni gasilec izkaže članstvo v gasilski enoti in gasilski organizaciji oziroma dokazuje svojo identiteto, ter jo izda Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje za poklicne gasilce, za prostovoljne gasilce pa Gasilska zveza Slovenije. Iz gasilske izkaznice je razvidno, kdo je operativni gasilec. Kot sestavni del gasilske izkaznice se lahko predpiše tudi ustrezna oznaka.

18. Čas za prihod gasilskih enot na kraj nesreče obsega čas od prejema klica za aktiviranje gasilske enote, čas prenosa klica, čas, potreben za izvoz in prihod gasilcev na kraj nesreče, pri čemer se upoštevajo vrsta gasilske enote ter naravne in druge razmere na poti do kraja nesreče ter na območju, na katerem se je nesreča zgodila.

6. člen  
(naloge občine)

(1) Občina v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavlja organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva.

(2) Na podlagi načrta varstva pred požarom občina zagotavlja sredstva za:

1. redno delovanje gasilskih enot;
2. gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje, obveščanje in alarmiranje;
3. vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme;
4. izobraževanje in dopolnilno usposabljanje pripadnikov gasilskih enot;
5. gradnjo in vzdrževanje objektov in prostorov za delovanje gasilstva;
6. povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva;
7. povračilo škode, povzročene tretjim osebam, zaradi opravljanja nalog gasilstva, iz prvega odstavka 3. člena tega zakona;
8. opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

(3) Občina zagotavlja opravljanje nalog gasilstva preko gasilskih organizacij.

7. člen  
(naloge širših samoupravnih lokalnih skupnosti)

Na širšo samoupravno lokalno skupnost se lahko prenese opravljanje nalog gasilstva, ki so pomembne za varstvo pred požarom in drugimi nevarnostmi, kot je nakup, vzdrževanje in hramba gasilske zaščitne in reševalne opreme za zahtevnejše intervencije, velike požare in druge velike nesreče.

8. člen  
(naloge države)

(1) Država na področju gasilstva:

1. ustanovi in zagotovi delovanje gasilske šole za izobraževanje in usposabljanje kadrov v gasilstvu;
2. sofinancira naloge zaščite in reševanja, ki so širšega pomena, zlasti pri nesrečah v prometu, nesrečah z nevarnimi snovmi, reševanju na in iz vode ter reševanju v avtocestnih predorih;
3. zagotavlja del sredstev za znanstveno-raziskovalno dejavnost na področju gasilstva ter za razvijanje gasilske zaščitne in reševalne opreme;
4. zagotavlja pogoje za delovanje Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih

poklicnih gasilcev;

5. zagotavlja skladen razvoj gasilstva v državi in zagotavlja pogoje za posodabljanje gasilske zaščitne in reševalne opreme;

6. zagotavlja delovanje sistema obveščanja in alarmiranja na območju države in posameznih geografsko ali kako drugače povezanih širših območjih državnega ozemlja.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) določi gasilske enote za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje s temi gasilskimi enotami neposredno sklene pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje mora pred sklenitvijo pogodbe obvestiti o tem občinski organ, pristojen za organizacijo javne gasilske službe v občini, na območju katere gasilska enota deluje.

(3) Minister, pristojen za varstvo pred požarom (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše minimalno osebno in skupinsko zaščitno opremo gasilcev, merila za zavarovanje operativnih gasilcev za primer smrti in trajne ali prehodne izgube delovne zmožnosti, program ugotavljanja psihofizičnih sposobnosti in program za opravljanje preizkusa znanja operativnih gasilcev, roke za periodično ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti ter preizkus znanja operativnih gasilcev. Minister v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev predpiše uniformo, čine in oznake gasilcev ter obliko in vsebino gasilske izkaznice. Minister predpiše tudi čase, v katerih morajo gasilske enote, ki so aktivirane v skladu z operativnim gasilskim načrtom lokalne skupnosti, priti na kraj nesreče ter merila za požarno pokrivanje posameznih vrst objektov.

(4) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom predpiše merila za ugotavljanje zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni zavodi oziroma zasebni zdravniki za ugotavljanje zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev.

(5) Minister po predhodnem mnenju Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev predpiše tudi pravila gasilske službe, s katerimi se uredijo zlasti:

1. naloge in odgovornosti gasilcev ter oblike sodelovanja gasilskih organizacij;
2. formacijske sestave gasilskih enot;
3. strokovno usposabljanje gasilcev.

## 11. člen

(organizacija gasilstva)

Organizacija gasilstva v občini se v skladu z merili iz prejšnjega člena določi z načrtom varstva pred požarom občine.

11.a člen  
(opravljanje javne gasilske službe)

(1) Poklicne gasilske enote opravljajo javno gasilsko službo v skladu s tem zakonom in aktom o ustanovitvi. Prostovoljne gasilske enote opravljajo javno gasilsko službo skladno s tem zakonom, če jih neposredno določi pristojni občinski organ in če z gasilskimi organizacijami, v katerih delujejo te gasilske enote, občina neposredno sklene pogodbo o opravljanju javne gasilske službe. Za opravljanje javne gasilske službe v skladu s tem zakonom je lahko določena le tista prostovoljna gasilska enota, ki se preko gasilskih zvez povezuje v Gasilsko zvezo Slovenije. Pogodbo o opravljanju javne gasilske službe sopolpisuje tudi pristojna gasilska zveza.

(2) Pristojni občinski organ za opravljanje javne gasilske službe v skladu s tem zakonom določi zlasti:

1. obseg in način opravljanja javne gasilske službe;
2. začetek ali obdobje opravljanja javne gasilske službe;
3. organizacijo javne gasilske službe;
4. nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe.

(3) Obseg in način opravljanja javne gasilske službe se določi zlasti v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, časi, določenimi za prihod gasilskih enot na kraj nesreče, merili za požarno pokrivanje posameznih vrst objektov, načrtom varstva pred požarom ter načrti zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah občine.

(4) V pogodbi o opravljanju javne gasilske službe se za gasilske enote prostovoljnih gasilskih društev določijo sredstva, ki jih zagotavlja pristojni občinski organ za opravljanje javne gasilske službe, zlasti za izvajanje intervencij, usposabljanje, plačevanje zdravstvenih pregledov, zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ter za druge pravice iz delovnega razmerja oziroma pravice, ki jih ta zakon določa za operativne gasilce, ter sredstva, ki jih občina namenja za usposabljanje gasilske mladine in druge društvene dejavnosti.

(5) V opravljanje javne gasilske službe v skladu s tem zakonom se lahko na podlagi odločitve pristojnega občinskega organa in pogodbe o opravljanju javne gasilske službe vključi tudi industrijska gasilska enota, če ne glede na to gospodarska družba, zavod ali druga organizacija, v kateri taka gasilska enota deluje, izpolnjuje obveznosti glede lastne gasilske službe, organizirane v skladu z merili za organizacijo in opremljanje gasilskih enot.

(6) V letnem programu dela poklicne gasilske enote, ki je organizirana kot javni zavod, se določi tudi sodelovanje s prostovoljnimi gasilskimi enotami pri opravljanju javne gasilske službe.

#### 11.b člen

(opravljanje požarne straže in drugih nalog)

Požarno stražo in požarno varovanje objektov, drugega premoženja ter javnih prireditve opravljajo na območju občine tisti gasilci in gasilske enote, ki izvajajo javno gasilsko službo v skladu s tem zakonom na območju te občine, če z operativnim gasilskim načrtom občine ali z zakonom ni določeno drugače. Stroški izvajanja gasilskih operativnih nalog po tem členu bremenijo lastnika ali upravljalca objekta in premoženja oziroma organizatorja javne prireditve.

#### 11.c člen

(gasilsko poveljstvo)

(1) Za zagotavljanje pripravljenosti ter usklajevanje delovanja operativnih gasilskih enot v občini se ustanovi gasilsko poveljstvo občine, ki ga sestavljajo poveljniki prostovoljnih in poklicnih gasilskih enot oziroma gasilskih sektorjev na območju občine. Gasilsko poveljstvo se v skladu s tem členom ustanovi le v tisti občini, v kateri delujejo prostovoljne in poklicne gasilske enote, oziroma v tisti občini, v kateri se prostovoljne gasilske enote vključujejo v gasilsko zvezo, ki obsega več občin. Gasilsko poveljstvo imenuje gasilskega poveljnika občine. V občinah, v katerih delujejo poklicne gasilske enote, gasilskega poveljnika občine imenuje župan na predlog gasilskega poveljstva. Podrobneje se postopek imenovanja in pristojnosti gasilskih poveljstev ter gasilskih poveljnikov občin uredijo s pravili gasilske službe.

(2) V občini, v kateri deluje gasilska zveza, ki povezuje le prostovoljne gasilske enote na območju te občine, opravlja poveljstvo gasilske zveze tudi naloge gasilskega poveljstva občine, poveljnik gasilske zveze pa naloge gasilskega poveljnika občine.

(3) Gasilski poveljnik občine vodi gasilsko poveljstvo občine in večje gasilske intervencije. Gasilski poveljnik občine je član štaba Civilne zaščite občine.

#### 11.č člen

(gasilska zaščitna in reševalna oprema, domovi in orodišča)

(1) Gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi in orodišča ne morejo biti predmet izvršbe ali stečaja.

(2) Gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote, so last občine. Njihova uporaba in vzdrževanje se uredi s pogodbo med pristojnim občinskim organom in gasilsko enoto.

(3) Gasilske domove in orodišča, gasilsko zaščitno in reševalno opremo ob prenehanju prostovoljnega gasilskega društva, ki je te nepremičnine oziroma opremo uporabljalo,

prevzame občina, na območju katere je bil sedež prostovoljnega gasilskega društva, oziroma s soglasjem pristojnega občinskega organa tista gasilska organizacija, ki zagotavlja izvajanje javne gasilske službe na območju, na katerem je delovalo prostovoljno gasilsko društvo.

(4) Gasilsko zaščitno in reševalno opremo prostovoljnega industrijskega gasilskega društva, ki je prenehalo delovati, prednostno lahko prevzame občina, na območju katere je bil sedež društva, proti plačilu dejanske vrednosti te opreme gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, v kateri je društvo delovalo, če je ta financirala nabavo te opreme.

## 12. člen

(poklicna gasilska enota)

(1) Poklicna gasilska enota opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah na območju, za katero je ustanovljena. Poklicna gasilska enota je praviloma osrednja enota v občini, ki posreduje na območju celotne občine v skladu z operativnim gasilskim načrtom občine.

(2) Poklicne gasilske enote se organizirajo v skladu z merili iz 10. člena tega zakona kot javni zavod ali kot režijski obrat.

## 13. člen

(poklicni gasilec)

(1) Kandidat za gasilca, ki poklicno opravlja naloge gasilstva (v nadaljnjem besedilu: poklicni gasilec), mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, izpolnjevati še posebne pogoje:

1. da ima srednjo tehnično ali srednjo strokovno izobrazbo in je polnoleten;
2. da ni v kazenskem postopku in da ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
3. da opravi predpisan preizkus psihofizičnih sposobnosti.

(2) Po sklenitvi delovnega razmerja mora kandidat za poklicnega gasilca v 18 mesecih uspešno zaključiti izobraževanje v gasilski šoli po programu za poklicne gasilce in opraviti predpisan strokovni izpit.

(3) Kandidatu za poklicnega gasilca, ki ni uspešno končal gasilske šole ali tudi po ponovnem preverjanju ni opravil predpisanega strokovnega izpita, se izredno odpove pogodba o zaposlitvi.

(4) Poklicni gasilec, ki vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti, mora poleg splošnih pogojev in pogojev iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo, opravljeno dodatno usposabljanje za to delo, pet let delovnih izkušenj pri

opravljanju operativnih nalog gasilstva in opravljen predpisan strokovni izpit.

(5) Poklicni gasilec, ki kot poveljnik ali operativni vodja vodi operativno delo v poklicni gasilski enoti najvišje kategorije, mora imeti poleg splošnih pogojev najmanj visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo, pet let delovnih izkušenj pri poklicnem opravljanju operativnih nalog gasilstva in opravljen predpisan strokovni izpit. Predpisan strokovni izpit mora opraviti poklicni gasilec najkasneje v enem letu po nastopu dela poveljnika ali operativnega vodje. Predpisan strokovni izpit mora opraviti najkasneje v enem letu po nastopu dela tudi predstojnik poklicne gasilske enote.

#### 14. člen

(dolžnosti poklicnega gasilca)

(1) Poklicni gasilec mora periodično opraviti predpisani preizkus znanja, preizkus psihofizičnih sposobnosti in zdravniški pregled.

(2) Če je bilo pri preizkusu psihofizičnih sposobnosti in zdravniškem pregledu iz prejšnjega odstavka ugotovljeno, da poklicni gasilec ni sposoben za opravljanje svojega dela, se razporedi na delovno mesto, ki ustreza njegovim zdravstvenim in psihofizičnim sposobnostim.

(3) Če je bilo pri preizkusu psihofizičnih sposobnosti in zdravniškem pregledu iz prvega odstavka tega člena ugotovljeno, da poklicni gasilec ni sposoben za opravljanje svojega dela, je delodajalec dolžan preveriti, ali ga je mogoče zaposliti pod spremenjenimi okoliščinami, in mu ponuditi novo pogodbo o zaposlitvi, oziroma če to ni mogoče, se mu odpove pogodba o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti.

#### 14.a člen

(posebni pogoji dela)

(1) Za delovna razmerja in plače poklicnih gasilcev veljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja in plače javnih uslužbencev, kolektivna pogodba za javni sektor in kolektivna pogodba dejavnosti, če s tem zakonom ali zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami posamezno vprašanje ni urejeno drugače.

(2) S kolektivno pogodbo dejavnosti pravic in obveznosti poklicnih gasilcev, ki jih določa ta zakon ali zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ni mogoče urediti drugače ali ugodneje.

(3) Poklicni gasilci so dolžni na podlagi odločitve predstojnika gasilske enote opravljati delo zaradi narave, organizacije in potreb gasilske službe v posebnih pogojih dela.

(4) Za posebne pogoje dela iz prejšnjega odstavka se šteje delo v delovnem času, ki je za

poklicne gasilce manj ugoden, in delo v manj ugodnih pogojih dela, nevarnostih ali s posebnimi obremenitvami.

(5) Delo preko polnega delovnega časa, dežurstvo in pripravljenost za delo na domu se, razen v primerih, določenih s splošnimi predpisi, odredi tudi:

- v primeru požara, naravne ali druge nesreče, ko je treba okrepiti sestavo enote, ki izvaja zaščito, reševanje in pomoč, oziroma ko je treba nadaljevati z izvajanjem teh nalog;
- v primeru, ko nastane neposredna nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče;
- v obdobju razglašene povečane požarne ogroženosti v naravnem okolju;
- v primeru, ko se v skladu z odločitvami pristojnega organa nudi pomoč drugim gasilskim ali reševalnim enotam v občini, v drugi občini ali v drugi državi;
- od nastanka naravne ali druge nesreče do vzpostavitve osnovnih pogojev za življenje na prizadetem območju.

(6) Delo iz prejšnjega odstavka se odredi pisno, če zaradi nujnosti opravljanja dela to ni mogoče, se odredi ustno. V tem primeru se pisna potrditev vroči poklicnemu gasilcu do konca naslednjega tedna, ko je bilo delo odrejeno. Nadurno delo lahko traja do štiri ure dnevno, 20 ur tedensko, 80 ur mesečno in do 180 ur letno, pri čemer se omejitev ugotavlja kot povprečje šestih mesecev.

(7) Za delo v posebnih pogojih dela iz četrtega odstavka tega člena pripadajo poklicnim gasilcem posebni dodatki v skladu s splošnimi predpisi.

(8) Operativni gasilci morajo biti zavarovani za primer smrti, trajne izgube splošne delovne zmožnosti in prehodne nezmožnosti za delo, nastale v nesreči pri gašenju in reševanju ter opravljanju drugih operativnih nalog gasilstva oziroma na vajah, med šolanjem ali usposabljanjem.

(9) Poklicni gasilci imajo pravico do priznavanja zavarovalne dobe s povečanjem oziroma obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s splošnimi predpisi.

## 15. člen

### (stavka)

(1) Delavci v poklicni gasilski enoti lahko organizirajo in vodijo stavko na način, določen s splošnimi predpisi, vendar pod pogojem, da se zagotovi stalna pripravljenost dela gasilcev za požarno stražo in intervencijo v primeru požara oziroma naravne ali druge nesreče. Gasilci ne smejo v korist stavke uporabljati niti gasilske zaščitne in reševalne opreme niti znakov za alarmiranje in opozarjanje.

(2) Če med trajanjem stavke pride do povečane nevarnosti požara ali druge nesreče, oziroma če pride do požara ali naravne in druge nesreče, morajo poklicni gasilci stavko takoj prekiniti. Stavka se lahko nadaljuje, ko je požar pogašen oziroma odpravljene posledice

nesreče ter ponovno vzpostavljena pripravljenost enote.

19. člen  
(prostovoljni gasilec)

(1) Gasilec, ki prostovoljno opravlja operativne naloge v gasilstvu (v nadaljnjem besedilu: prostovoljni gasilec), je oseba, ki:

1. je strokovno usposobljena za gašenje in reševanje ter ima opravljen predpisani izpit za prostovoljnega gasilca;
2. ima opravljen predpisan preizkus znanja, preizkus psihofizičnih sposobnosti in je zdravstveno sposobna za opravljanje gasilske službe;
3. ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje;
4. je stara od 18 do 63 let - moški oziroma 18 do 55 let - ženske.

(2) Gasilska zveza Slovenije podrobneje določi dolžnosti, pravice in obveznosti prostovoljnih gasilcev.

20. člen  
(prostovoljno gasilsko društvo)

Na podlagi ocene požarnih in drugih nevarnosti ustanovijo občani prostovoljno gasilsko društvo, ki opravlja predvsem naslednje naloge:

1. preventivne naloge varstva pred požarom ter druge preventivne naloge na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
2. izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob požarih, naravnih in drugih nesrečah;
3. vzgojo gasilske mladine;
4. pomoč občanom na področju varstva pred požarom;
5. druge naloge v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva.

21. člen  
(prostovoljna gasilska enota)

(1) Prostovoljna gasilska enota v skladu s pooblastilom opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom ter zaščito in reševanjem na območju ali delu območja občine, za katero je bila ustanovljena.

(2) Prostovoljna gasilska enota mora imeti predpisano število operativnih gasilcev, določeno z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, potrebno gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter orodišče.

(3) Evidenco o prostovoljnih gasilskih enotah in o prostovoljnih gasilcih vodijo Gasilska

zveza Slovenije ter gasilske organizacije za svoje potrebe.

22. člen  
(zbirka osebnih podatkov)

(1) V zbirki podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena se o prostovoljnih gasilcih zbirajo naslednji osebni podatki:

- ime in priimek;
- spol;
- datum in kraj rojstva;
- priimek ob rojstvu;
- davčna številka;
- ulica, kraj, pošta, občina bivališča, upravna enota bivališča, država EU;
- stopnja izobrazbe;
- poklic;
- vrsta in številka vozniškega dovoljenja;
- leto vstopa v gasilsko društvo ter funkcije v gasilstvu;
- čin;
- vrsta, način in periodičnost usposabljanja ali preizkusa na področju gasilstva;
- datum zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti;
- vrsta gasilskih odlikovanj;
- telefonska številka in številka mobilnega telefona;
- elektronski naslov;
- enotna matična številka občana.

(2) Osebni podatki, določeni v tem členu, se pridobivajo neposredno od posameznikov, o katerih se vodijo evidence, ali pa se pridobijo iz že obstoječih zbirk podatkov ter se hranijo in uporabljajo le toliko časa, kot je to potrebno za doseg namena, za katerega so bili zbrani. Podatki o davčni številki, vrsti in številki vozniškega dovoljenja, datumu zdravniškega pregleda in pregleda psihofizičnih sposobnosti, elektronskem naslovu in enotni matični številki občana se v skladu s prejšnjim odstavkom zbirajo le za operativne gasilce.

(3) Osebnostne podatke, določene v tem členu, smejo uporabljati:

- organi prostovoljnih gasilskih društev in gasilskih zvez za opravljanje svojih nalog v skladu s pravili gasilskih organizacij;
- občinski organi, pristojni za organiziranje javne gasilske službe občin;
- inšpektorji za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami za opravljanje inšpekcijskih nalog v skladu s tem zakonom in s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje za opravljanje nalog v skladu s tem zakonom in s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter drugi državni organi, kadar je tako določeno z zakonom.

23. člen  
(poklicno jedro)

(1) V prostovoljnih gasilskih enotah se lahko v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot ter načrtom varstva pred požarom ustanovi poklicno jedro s poklicnimi gasilci kot sestavni del prostovoljne gasilske enote. O ustanovitvi poklicnega jedra mora prostovoljno gasilsko društvo obvestiti občinski organ, pristojen za organiziranje javne gasilske službe.

(2) Za poklicne operativne gasilce v poklicnem jedru veljajo določbe 13., 14., 14.a - razen prvega odstavka, 14.b, 14.c in 15. člena tega zakona.

(3) Poklicna jedra iz prvega odstavka tega člena se lahko organizirajo tudi pri gasilski zvezi, če tako odločijo člani gasilske zveze in pristojne občine.

24. člen  
(poveljnik)

(1) Poveljnik prostovoljne gasilske enote organizira in vodi strokovno delo enote.

(2) Poveljnik prostovoljne gasilske enote zlasti:

1. skrbi za njeno intervencijsko pripravljenost in jo vodi med intervencijo;
2. organizira in nadzira strokovno usposabljanje, urjenje in kondicijsko pripravljenost pripadnikov enote;
3. skrbi za brezhibnost gasilske zaščitne in reševalne opreme.

(3) Način izbire, naloge in pristojnosti poveljnikov prostovoljnih gasilskih enot in njihovih namestnikov so določene s pravili Gasilske zveze Slovenije.

26. člen  
(zavarovanje prostovoljnih gasilcev)

(1) Prostovoljni gasilec, ki se med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem poškoduje ali zaradi opravljanja nalog med intervencijo zboli, je zavarovan po predpisih o zdravstvenem, pokojninskem in invalidskem zavarovanju za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

(2) Prostovoljnemu gasilcu, ki ni zaposlen ali za katerega je to ugodneje, pripada nadomestilo za čas zadržanosti od dela zaradi poškodbe pri delu iz prejšnjega odstavka v višini 100% povprečne mesečne plače na zaposlenega delavca v državi v zadnjem mesecu pred nastankom poškodbe.

(3) Čas in kraj nastanka poškodbe ugotovi vodja intervencije, na kateri se je gasilec poškodoval, prijavi pa se pristojnemu organu.

(4) Če je prostovoljni gasilec med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem izgubil življenje, imajo njegovi družinski člani pravico do:

1. pokojnine v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
2. enkratne denarne pomoči;
3. povračila stroškov prevoza in pogreba.

(5) Če se prostovoljni gasilec med intervencijo ali med strokovnim usposabljanjem poškoduje brez svoje krivde tako, da je njegov organizem okvarjen najmanj za 20%, ima pravico do enkratne denarne pomoči po predpisih o vojaških invalidih.

(6) Vlada določi višino enkratne denarne pomoči, ki ne sme biti manjša od 12 povprečnih plač zaposlenih v državi v zadnjih šestih mesecih, ter višino povračil.

(7) Gasilska organizacija mora zavarovati operativne člane svoje gasilske enote za primer smrti, trajne izgube splošne delovne zmožnosti in prehodne nezmožnosti za delo, nastale v nesreči pri gašenju in reševanju, na vajah ali med šolanjem.

## 27. člen

(sredstva občine)

Občina krije izgubljeni zaslužek in nadomestilo plač, stroške za prehrano iz 25. člena tega zakona ter prispevke in stroške iz prejšnjega člena.

## 28. člen

(ustanovitev gasilske enote v gospodarski družbi)

(1) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo ustanoviti gasilsko enoto, če imajo povečano nevarnost nastanka požara, eksplozije ali druge posebne nevarnosti po merilih, ki jih določi minister.

(2) Vrsta in obseg gasilskih enot iz prejšnjega odstavka se določita v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, izdanimi na podlagi drugega odstavka 10. člena tega zakona.

(3) Gasilsko zaščitno in reševalno opremo za delovanje gasilske enote po tem členu zagotovi ustanovitelj.

(4) Gospodarska družba, zavod ali druga organizacija lahko za opravljanje požarne straže in

izvajanje drugih operativnih nalog gasilstva sklene pogodbo z gasilsko enoto, ki opravlja javno gasilsko službo v skladu s tem zakonom v občini, na območju katere je sedež, objekti ali drugo premoženje gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, na katerega se nanaša pogodba. S pogodbo z gasilsko enoto po tej določbi gospodarska družba, zavod ali druga organizacija ne more izključiti svoje obveznosti za organiziranje lastne gasilske službe po merilih iz prvega odstavka tega člena. Gasilska enota mora o sklenitvi pogodbe za opravljanje požarne straže in drugih operativnih nalog gasilstva nad eno leto obvestiti občinski organ, pristojen za organiziranje javne gasilske službe.

(5) Za prostovoljne operativne gasilce v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji veljajo določbe 15., 19., 24., 25. in 26. člena tega zakona, za poklicne gasilce pa določbe 13., 14., 14.a - razen prvega odstavka, 14.b, 14.c in 15. člena tega zakona.

#### 29. člen

(opravljanje gasilstva za občino)

(1) Občina lahko pooblasti gospodarsko družbo, zavod in drugo organizacijo, v kateri je primerna gasilska enota, za opravljanje nalog gasilstva na območju ali delu območja občine pod pogoji, ki jih določa ta zakon za prostovoljne gasilske enote.

#### 30. člen

(izobraževanje)

(1) Za izobraževanje in usposabljanje s področja gasilstva se pri ministrstvu ustanovi gasilska šola.

(2) V gasilski šoli deluje kot svetovalni organ programski svet, ki ga imenuje minister izmed predstavnikov občin, Gasilske zveze Slovenije, Združenja slovenskih poklicnih gasilcev in drugih strokovnjakov.

(3) V gasilski šoli se lahko preizkuša gasilska zaščitna in reševalna oprema ter izdajajo certifikati, če si šola pridobi dovoljenje za opravljanje te dejavnosti v skladu s predpisi.

#### 31. člen

(izobraževalni programi)

(1) Minister v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije predpiše izobraževalne programe za temeljno in dopolnilno usposabljanje prostovoljnih gasilcev in programe za izpite prostovoljnih gasilcev.

(2) Minister v sodelovanju z Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev predpiše izobraževalne programe za izobraževanje in dopolnilno usposabljanje poklicnih gasilcev srednje tehnične in srednje strokovne, višje strokovne, visoko strokovne in univerzitetne

izobrazbe ter programe za strokovne izpite poklicnih gasilcev ter predstojnikov gasilskih enot.

#### 36. člen (aktiviranje gasilskih enot)

(1) V občini se zagotavlja enotno obveščanje in aktiviranje gasilskih enot v skladu z operativnimi gasilskim načrtom občine, katerega sestavni del je tudi načrt obveščanja in aktiviranja gasilskih enot. Operativni gasilski načrt občine izdela gasilsko poveljstvo občine, potrdi pa ga župan oziroma oseba, ki jo on pooblasti. Načrt obveščanja in aktiviranja gasilskih enot, ki ga potrdi župan oziroma oseba, ki jo on pooblasti, mora občina predložiti regijskemu centru za obveščanje, pristojnemu za aktiviranje gasilcev v občini.

(2) Kadar gre gasilska enota občine na intervencijo zaradi požara ali druge nesreče, mora vodja gasilske enote ali intervencije o tem obvestiti pristojni center za obveščanje.

(3) Za obveščanje in aktiviranje v primeru gasilskih intervencij veljajo predpisi, ki urejajo opazovanje in obveščanje na področju zaščite in reševanja.

(4) Aktiviranje gasilskih enot iz več občin se izvaja v skladu z načrti zaščite in reševanja oziroma na podlagi odločitve pristojnega regijskega ali državnega poveljnika Civilne zaščite, če z državnim načrtom aktiviranje gasilskih enot ni predvideno. Pri tem se mora zagotoviti, da v občini, na katero se odločitev nanaša, ostanejo gasilske enote v takem obsegu, ki zagotavlja nujno intervencijsko pripravljenost v občini.

(5) Gasilske enote uporabljajo zveze v sistemu zaščite in reševanja.

#### 40. člen (vodenje intervencij)

(1) Intervencije vodi poveljnik gasilske enote, na območju katere je požar ali druga nesreča (vodja intervencije) v skladu z zakonom in pravili gasilske službe. Vodja intervencije je lahko tudi poveljujoči določeni formacijski sestavi, vodja izmene, gasilec, posebej usposobljen za vodenje določenih intervencij, oziroma gasilec, ki ga pooblasti poveljnik gasilske enote. Ukazi in navodila vodje intervencije so obvezni za vse gasilce, ki sodelujejo v intervenciji. Posameznik lahko izvršitev ukaza ali navodila odkloni le, če bi s tem storil kaznivo dejanje oziroma če mu je naložena naloga, za katero ni usposobljen niti opremljen in je zato neposredno ogroženo njegovo življenje.

(2) Intervencije, pri katerih sodeluje več gasilskih enot, vodi poveljnik oziroma v skladu s prejšnjim odstavkom vodja intervencije iz gasilske enote, na območju katere je požar ali druga nesreča. Ob prihodu poveljnika višje kategorizirane enote ali višjega po činu mu preda vodenje intervencije, če se ne sporazumeta drugače. Vsi poveljujoči gasilskih enot in drugih reševalnih enot sestavljajo operativno vodstvo intervencije, ki je odgovorno vodji

intervencije.

(3) Intervencijo v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, ki ima svojo poklicno gasilsko enoto, vodi poveljnik te enote ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Poveljnik višje kategorizirane enote ali višji po činu, ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, prevzame vodenje intervencije, če je očitno, da vodja intervencije vodi intervencijo napačno ali bistveno v nasprotju s pravili gasilske službe.

(5) V primeru velikih požarov in drugih nesreč vodja intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami pristojnega štaba za civilno zaščito.

#### 41. člen

(pravice in dolžnosti vodje intervencije)

(1) Vodja intervencije iz prejšnjega člena ima pravico in dolžnost, da:

1. prepove dostop nepoklicanim osebam na kraj intervencije in promet mimo tega kraja;
- 1.a odredi vstop v stanovanje oziroma drug zaprt prostor, če je neposredno ogroženo življenje ljudi in premoženje v takem prostoru;
2. odredi evakuacijo ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
3. odredi prekinitev električnega toka, dovajanje plina ali drugih vnetljivih tekočin;
4. odzame ali omeji uporabnikom dotok vode na območju, kjer je požar;
5. odredi uporabo vode iz bližnjih vodnjakov, cistern in rezervoarjev;
6. odredi uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
7. odredi odstranitev vozil in drugih ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo oziroma odvzem vode za gašenje;
8. odredi sežig nevarne snovi, če je ni mogoče drugače odstraniti;
9. odredi uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebne gasilske zaščitne in reševalne opreme;
10. odredi, da vse sposobne osebe, ki so v neposredni bližini požarišča ali druge nesreče, pomagajo pri gašenju in reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi, z vozili, orodjem in drugimi sredstvi, ki so primerna za gašenje in reševanje;
11. odredi delno ali popolno rušitev objekta, po katerem bi se utegnil požar razširiti in tega ni mogoče drugače preprečiti;
12. dredi posek gozdnega drevja za preprečitev širjenja gozdnega požara.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka lahko vodja intervencije odredi le, če ne more na drug način zagotoviti zaščite in reševanja ljudi in premoženja, trajati pa smejo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.

(3) Vodja intervencije mora najkasneje v petih dneh po intervenciji izdelati in predložiti

poročilo o intervenciji organu, pristojnemu za varstvo pred požarom. Vsebino in način poročanja predpiše minister.

#### 45. člen

(1) Z globo od 300.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek, če:

1. opravlja požarno stražo ali požarno varovanje objektov, drugega premoženja ali javnih prireditev na območju občine z gasilci ali gasilsko enoto, ki ni vključena v izvajanje javne gasilske službe v skladu s tem zakonom na območju te občine, niti ni tako določeno z operativnim gasilskim načrtom občine ali z zakonom (11. b člen);
2. odpusti, razporedi na drugo delovno mesto ali kako drugače oškoduje prostovoljnega gasilca zaradi udeležbe na intervenciji ali na usposabljanju (tretji odstavek 25. člena);
3. ni ustanovil gasilske enote v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot (prvi odstavek 28. člena v zvezi z drugim odstavkom 28. člena);
4. kot delodajalec ne omogoči opravičene odsotnosti z dela v skladu s splošnimi predpisi o delovnih razmerjih operativnemu gasilcu, ki je bil med delom pozvan k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči zaradi požara ali druge nesreče v skladu z načrtom obveščanja in aktiviranja gasilskih enot in je član gasilske enote, ki opravlja javno gasilsko službo, oziroma mu ne omogoči odsotnosti z dela zaradi vaj ali usposabljanja, h katerim je bil operativni gasilec pisno pozvan (prvi in tretji odstavek 36.a člena).

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

#### 46. člen

(1) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik oziroma uporabnik zemljišča, stavbe ali drugega objekta, ki je pravna oseba, če ne dovoli ob požaru ali drugi nesreči gasilcem in drugim v intervenciji sodelujočim prehoda preko zemljišča, stavbe ali drugih objektov ali njihove uporabe za gasilska ali reševalna dela oziroma uporabe njegove zaloge vode za gašenje ali reševanje (prvi odstavek 42. člena v zvezi z drugim odstavkom istega člena).

(2) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

#### 47. člen

(1) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v korist stavke uporablja gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter znake za alarmiranje in opozarjanje (prvi odstavek 15. člena);

2. kot vodja intervencije ob intervenciji odredi ukrepe v nasprotju z določbami prvega odstavka 41. člena;
3. kot vodja intervencije z namenom povzročitve škode odredi ukrepe, navedene v prvem odstavku 41. člena tega zakona, pa bi lahko kako drugače zagotovil zaščito in reševanje ljudi ali pa če odrejeni ukrepi trajajo dlje, kot je to potrebno (drugi odstavek 41. člena);
4. kot vodja intervencije v petih dneh po intervenciji ne predloži pristojnemu organu za varstvo pred požarom poročila o intervenciji (tretji odstavek 41. člena);
5. ne dovoli ob požaru ali drugi nesreči gasilcem in drugim v intervenciji sodelujočim prehoda preko zemljišča, stavbe ali drugega objekta ali njihove uporabe za gasilska ali reševalna dela oziroma uporabe njegove zaloge vode za gašenje ali reševanje (prvi odstavek 42. člena v zvezi z drugim odstavkom istega člena).

#### **V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU**

/

#### **VI. PRILOGE**

/